JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ANGLISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

VÝZNAMY SLOVESA *WOULD* A JEJICH RELATIVNÍ FREKVENCE

Vedoucí práce: PhDr. Vladislav Smolka, Ph.D.

Autor práce: Denisa Míková
Studijní obor: Anglický jazyk a literatura – Francouzský jazyk a literatura
Ročník: 4.

2018

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně, pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice, 30. července 2018

Denisa Míková

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu PhDr.Vladislavovi Smolkovi, Ph.D. za cenné rady, věcné připomínky, pomoc, vstřícnost a trpělivost při konzultacích a vypracování bakalářské práce.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá anglickým modálním slovesem *would*, které se často chybně do českého jazyka překládá jako pomocné sloveso ke tvoření podmiňovacího způsobu. Ve skutečnosti se však jedná o minulý tvar modálního slovesa *will* a disponuje velkým množstvím různých významů. Tyto významy jsou popsány v teoretické části práce spolu s příkladnými větami, kde je daný význam užit a ukázán v praxi.

Dále pak se tato práce zabývá výzkumem frekvence jednotlivých významů slovesa *would*. K tomuto účelu byl využit online Britský národní korpus (BNC), který sloužil jako reprezentativní zdroj moderní angličtiny. Na základě BNC byla vytvořena analýza frekvence jednotlivých významů napříč žánry. Zkoumány byly obě formy jazyk-jazyk psaný i mluvený. Dosažené výsledky byly následně okomentovány a bylo vyhodnoceno, který význam slovesa *would* je nejčastěji užívaný a tím pádem i nejdůležitější pro potenciální studenty anglického jazyka.

Dle předpokladu se jedná o hypotetické *would*, které je užíváno nejen v podmínkových větách, ale také v hypotetickém významu s potlačenou *if-větou* a nebo je do věty přidáváno z pragmatických důvodů pro dosažení dojmu skromnosti, čímž se věta stává zdvořilou. Tento význam slovesa *would* tedy víceméně koresponduje s českým podmiňovacím způsobem. V provedeném výzkumu se tento význam sice objevil nejčastěji, nicméně se jedná o 57%, z čehož vyplývá, že sloveso *would* se užívá i v dalších jiných významech a není proto dostačující označovat ho výlučně za sloveso sloužící k tvorbě podmiňovacího způsobu.

Klíčová slova: angličtina; modální sloveso; would; význam; frekvenční analýza

Abstract

This bachelor thesis is concerned with the English modal verb *would*, which is often incorrectly translated into Czech as the equivalent of the Czech conditional. In reality, *would* is a past form of the modal auxiliary *will* and has multiple meanings. Those meanings are described in the theoretical part of the thesis along with some example sentences which illustrate the respective uses of *would*.

In addition to the list of meanings, the frequency of use of each meaning was studied. The online British National Corpus (BNC) was used for this purpose, for it stands as a representative source of the English language. The analysis of the frequency of each meaning across various genres was made, based on the BNC findings. Both forms of language were studied-written and spoken language. The findings were commented on afterwards and it was determined which of the meanings are most frequently used and which meanings are the most important for students of English to know.

As expected, the most frequently used meaning of *would* is the hypothetical *would* used not only in conditional sentences, but also in cases with suppressed *if-clause* or in phrases where *would* is added in order to achieve politeness. This meaning of *would* is more or less identical to the Czech conditional. In the study, this meaning is the most common, nonetheless it is used in 57% of all sentences explored, which means that the modal auxiliary *would* is also used in its other various meanings and that it does not suffice to translate it only as an English equivalent of the Czech conditional.

Keywords: English; modal verb; would; meaning; frequency analysis

Obsah

Úvod ... 9

Slovníček ... 10

TEORETICKÁ ČÁST ... 11

1. Sloveso ... 11

2. Modální sloveso ... 12

2.1. Hypotetické would odkazující na přítomnost/budoucnost ... 16

2.2. Sloveso would jako minulý tvar modálního slovesa will odkazující na budoucnost v minulosti (časovou následnost) ... 22

2.3. Sloveso would odkazující na minulosti ... 24

3. Nepřímá řeč ... 25

3.1. Volná nepřímá řeč ... 27

4. Významy modálního slovesa will ... 28

4.1. Předpověď/Předpověditelnost ... 28

4.2. Záměr ... 29

4.3. (Ne)ochota ... 30

5. Významy would-shrnutí ... 31

5.1. Posunuté will ... 31

5.2. Hypotetický význam would ... 31

5.3. Opakovaný děj v minulosti ... 32

PRAKTICKÁ ČÁST ... 33

6. Rozdíl mezi psaným a mluveným jazykem ... 33

7. Postup výzkumu ... 35

8. Psaný jazyk ... 36

8.1. Akademická próza ... 37

8.2. Žurnalistika ... 38

8.3. Beletrie 39
8.4. Shrnutí psaného jazyka 40
9. Mluvený jazyk 41
9.1. Informativní/Veřejný jazyk 42
9.2. Volnočasový jazyk 43
9.3. Shrnutí mluveného jazyka 44
10. Celkové výsledky 45
11. Obtížně zařaditelné významy slovesa would 46
11.1. Akademická próza 46
11.2. Žurnalistika 47
11.3. Beletrie 48
11.4. Informativní jazyk 49
11.5. Volnočasový jazyk 49
12. Prolínání kategorií 49
Závěr 51
Bibliografie 54

Úvod

Anglické sloveso *would* bývá často českými mluvčími chybně zjednodušováno na ekvivalent českého podmiňovacího způsobu. Ten však jako takový v anglickém jazyce neexistuje a sloveso *would* je ve skutečnosti minulým tvarem modálního slovesa *will* a kromě svého kondicionálového významu disponuje velkou škálou různých jiných významů, jako například dispozice k ději, je-li polarita slovesa záporná, vyjádření ochoty či záměru, zdvořilé žádosti a otázky, opakovaný děj v minulosti a další. Pro běžného nerodilého mluvčího je však těžké se s některými vzácnými významy setkat, natož pak je od sebe odlišit.

Cílem této bakalářské práce je popsat a přiblížit sloveso *would* nerodilým uživatelům angličtiny a zároveň určit potencionální důležitost jednotlivých významů při osvojování angličtiny jako cizího jazyka.

Práce se v teoretické části bude snažit vytvořit co možná nejúplnější seznam významů slovesa *would*, které budou doplněny o příkladové věty. Seznam významů slovesa *would* vychází ze současných reprezentativních mluvnic anglického jazyka a dalších relevantních zdrojů. Užité reprezentativní mluvnice jsou především od anglofonních autorů. Kvůli nestandardizované terminologii nazývají občas autoři jeden jev dvěma různými termíny, nebo je překlad těchto termínů do českého jazyka neustálený. Z tohoto důvodu je v teoretické části přiložen malý přehled užívaných pojmů.

V praktické části se práce pokusí zanalyzovat frekvenci užívání jednotlivých významů a tudíž určit důležitost jednotlivých významů slovesa *would* při osvojování angličtiny. K tomuto účelu bude využit Britský národní korpus (BNC) dostupný online v elektronické podobě.

Slovníček

Akademická próza- Academic prose

Americká angličtina-American English/AmE

Beletrie-Fiction

Britská angličtina- British English/BrE

Centrální modální slovesa- Central modals (Biber), Primary modal auxiliaries (Leech)

Dynamická modalita-Dynamic modality

Hlavní sloveso- Main verb, Lexical verb

Holý infinitiv- Bare infinitive

Informativní jazyk-Informative/Educational/Public language

Minulý čas prostý-Past simple

Modální sloveso-Modal Verb

Nepřímá řeč-Indirect speech, Reported speech

Neurčitý tvar slovesa- Non-finite verb

Plnovýznamové sloveso- Full verb, Lexical verb

Podřadná věta-Subordinate clause

Podmínkové věty-Conditional sentences, Conditionals

Pomocné sloveso-Auxiliary verb, Primary auxiliary verb

Přímá řeč-Direct speech

Předminulý čas-Past perfect

Slovesa nesoucí znaky gramatického času-Tensed verbs

Určitý slovesný tvar-Finite verb

Volná nepřímá řeč-Free Indirect speech

Volnočasový jazyk-Leisure

Žurnalistika-Newspapers

TEORETICKÁ ČÁST

1. Sloveso

Sloveso plní nejen v anglickém jazyce dvě základní funkce. Hovoříme o slovesech buďto hlavních, případně lexikálních (*say, go*), nebo o slovesech pomocných (*do, have*). Hlavní slovesa mohou, jsou-li užita v čase přítomném či minulém prostém čase, ve větě stát sama a věta je obsahově i gramaticky úplná: *I went to the store*., zatímco slovesa pomocná se pojí se slovesy hlavními a sama jako taková ve větě smysl nedávají, protože nejsou nositeli lexikálního významu, nýbrž pomáhají, jak již název naznačuje, utvářet jednotlivé časy sloves, či tvoří otázku.

*I **have** bought you a cup of tea.*
***Have** you bought a cup of tea?*

Výjimkou, kdy mohou pomocná slovesa stát ve větě sama, bývá elipsa, při níž se na základě lingvistického nebo situačního kontextu z věty hlavní sloveso vypouští, aniž by věta ztratila význam nebo se stala gramaticky nesprávnou:

Do you want more coffe? Yes I do.

Existují 3 hlavní třídy, na které slovesa dělíme. Plnovýznamová slovesa (*lexical/full verbs*), například *run, eat*, primární slovesa (*primary verbs*)-*be, have a do*, a modální slovesa (*modal verbs*)-*can, will, might,etc*. Tyto tři třídy podle vlastností a funkce slovesa dělíme na hlavní a pomocná. Plnovýznamová slovesa zahrnují otevřenou skupinu slov, která fungují pouze jako slovesa hlavní. Primární slovesa mohou mít funkci jak slovesa hlavního, tak slovesa pomocného, zatímco modální slovesa jsou pouze pomocná.

Plnovýznamová slovesa s funkcí hlavního slovesa:

*I **run** every morning before I **eat** my breakfast.*

Primární slovesa *be, have a do* s funkcí hlavního slovesa:

*I **was** a child once.*
*Our uncle **has** a beautiful house.*
*He **does** his homework.*

Primárná slovesa *be, have a do* s funkcí pomocného slovesa:

*He **was** listening to the radio.*
*I **have** had a cold for a month.*
*We **don't** like this book.*

Modální slovesa s funkcí pomocného slovesa:

*People thought he **might** have been joking.*
*He **would** like a glass of water.*

. (Biber 1999, 358)

2. Modální sloveso

Z gramatického hlediska čas a modalita tvoří jeden systém, jelikož všechny určité slovesné tvary nesou příznaky buď času, nebo modality, nikdy však ne obou těchto kategorií. Valná většina určitých slovesných tvarů vyjadřuje slovesný čas, zatímco modálních sloves je v porovnání velmi málo. Modální slovesa se užívají pro vyjádření postoje mluvčího/autora, který vyjadřuje buď stupeň (ne)jistoty, nebo povolení, povinnost a nezbytnost. Bez modálních sloves vyjadřují slovesa pouze orientaci v čase, nikoliv zjevné vyjádření postoje. (Biber 1999, 456-457). Modální pomocná slovesa následuje holý infinitiv (pouze základní forma samotného slovesa). Pouze za *used* a *ought* užíváme infinitiv plný. Tyto slovesa však neřadíme mezi centrální modální slovesa.

*They **might** have stolen it.*
*He **used to** read for hours.*

Zároveň se ve větě vždy musí vyskytovat jako první a nikdy se nevyskytují v neurčitém tvaru slovesa (*-ing* forma, infinitiv). Předcházejí *not* v negaci a podmět v otázkách *ano-ne* a nesmí se kombinovat mezi sebou. Tvar modálních pomocných sloves se nemění v

3. osobě čísla jednotného v přítomném čase, nedisponují tedy koncovkou 3. os. sg. *-s*. (Quirk, 1985, 127-128).

**I am maying go there.*
I may not go there.
**I may must go there*

Mezi centrální modální slovesa patří: *can, could, may, might, shall, should, will, would, must*

I když modální slovesa nenesou znaky gramatických časů a časovat se nemohou, je možné centrální modální slovesa (kromě *must*) rozdělit do dvojic s podobným významem, což nám umožňuje v limitovaných okolnostech rozlišit minulý čas od neminulého času. (Biber 1999,484)

Modální slovesa, která odkazují na neminulý čas	Modální slovesa, která odkazují na minulý čas
can	*could*
may	*might*
shall	*should*
will	*would*

Tabulka centrálních modálních sloves a centrálních modálních sloves v negaci a ve zkráceném tvaru negace s transkripcí výslovnosti:

Table 3.39 Forms of the modal auxiliary verbs

NONNEGATIVE	UNCONTRACTED NEGATIVE	CONTRACTED NEGATIVE
can /kæn, kən/	*cannot*, (*can not*: *cf* Note [b])	*can't* /kɑ:nt/ ⟨BrE⟩, /kænt/ ⟨AmE⟩
could /kʊd, kəd/	*could not*	*couldn't* /'kʊdn̩t/
may /meɪ/	*may not*	(*mayn't* /meɪnt/ *cf* 3.23)
might /maɪt/	*might not*	*mightn't* /'maɪtn̩t/
shall /ʃæl, ʃ(ə)l/	*shall not*	(*shan't* /ʃɑ:nt/ ⟨BrE⟩ *cf* 3.23)
should /ʃʊd, ʃ(ə)d/	*should not*	*shouldn't* /'ʃʊdn̩t/, /'ʃədn̩t/
will /wɪl/	*will not*	*won't* /wəʊnt/
'll /(ə)l/	*'ll not*	(*cf* Note [c])
would /wʊd/	*would not*	*wouldn't* /'wʊdn̩t/
'd /(ə)d/	*'d not*	(*cf* Note [c])
must /mʌst, məst/	*must not*	*mustn't* /'mʌsn̩t/

(Unstressed pronunciations with vowel reduction are placed after the stressed pronunciations. Rare forms are placed in parentheses.)

(Quirk 1985, 135)

Rozdíl mezi tvary lze dobře porovnat v následujícím páru vět:

*You know he **will** come*
*I knew he **would** put on weight*

Ve druhém případě se jedná o povinné posouvání času druhého slovesa vzhledem ke slovesu prvnímu- tzv. *backshifted time reference*. V anglickém jazyce ale páry centrálních modálů vzhledem k postoji mluvčího/autora mají i jiné než jen časové odlišnosti. Modály, které jsou spojovány s minulým časem, vyjadřují také hypotetické situace, náznaky váhavosti, či zdvořilosti:

***Could** you sign one of these too? **Would** you mind?*

Centrální modální slovesa obvykle dělíme do tří kategorií dle jejich významu a užívání. Jedná se o slovesa, která ve svém významu nějakým způsobem zahrnují kontrolu člověka nad událostmi, nebo postoj mluvčího/autora (povolení, povinnost, nebo vůle) a o slovesa, která primárně nezahrnují kontrolu člověka nad událostmi, ale obvykle zahrnují úsudek člověka o pravděpodobnosti průběhu událostí (možnost, nutnost, předpověď):

1) Povolení/možnost/schopnost: *can, could, may, might*
2) Povinnost/nutnost: *must, should*
3) Vůle/předpověď: *will, would, shall*

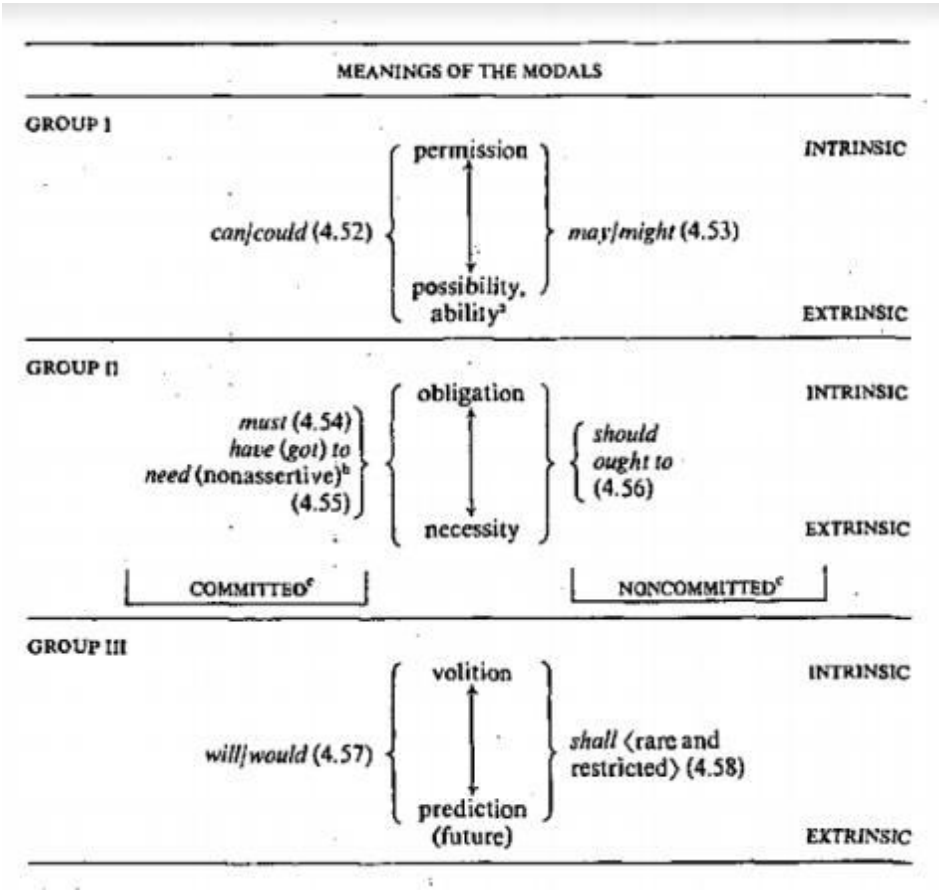

(Quirk, 1985, 221)

2.1. Hypotetické *would* odkazující na přítomnost/budoucnost

Nejčastěji používané jsou modály *will* a *would*, přičemž v akademické próze nejčastěji nalezneme tato slovesa jako označení pro předpověď, která nezahrnuje osobní záměr, zatímco v mluveném jazyce užíváme oba modály jak pro vyjádření vlastní vůle, tak pro vyjádření logické předpovědi. Často se ale tyto dva významy prolínají a jejich hranice je nejasná. Sloveso *would* označuje buď budoucnost v minulosti, nebo hypotetickou předpověď. V tuto chvíli se zaměříme na významy slovesa *would*, které odkazují na přítomnost/budoucnost.

Would označující vlastní vůli:

*I **would** just read the book as well.*
*I **would** give it back.*

Would označující předpověď:

*Cheap money **would** have the same effect by increasing private investment.*
*Later, he **would** learn his error.*
*She **wouldn't** be any help, **would** she?*

(Biber 1999, 485; 495-496)

2.1.1. Vyjádření odhadu pomocí modálního *would*

Je známo, že modální slovesa jsou nástrojem pro vyjádření (ne)jistoty ve větě. Některá modální slovesa jsou téměř výhradně užívána pro označení jistoty, jiná pro míru pravděpodobnosti (tzv. epistemická modalita) a některá pro nereálnost (*can, might, may,..*). Sloveso *can* v akademické próze může označovat jak způsobilost mluvčího/autora, tak logickou možnost. Modální sloveso *would* budeme porovnávat hlavně s jeho neminulým párem, slovesem *will*. Obě tato slovesa jsou poměrně často užívaná pro vyjádření predikce. *Would* ve stejné větě označuje větší míru váhavosti, nesmělosti, ostychu a je více zdvořilé.

*(a) He'**ll** be about sixty.* *(b) He'**d** be about sixty.*

Očekávaný kontext pro výše uvedené příklady je otázka *How old is he?* Odpověď na tuto otázku s použitím nemodálního tvaru slovesa *He is sixty*, by byla bezvýhradným tvrzením. Naše příklady jsou méně jisté a jistota v druhém příkladu (b) je ještě slabší.

(Huddleston and Pullum2002, 200)

2.1.1. Podmínkové věty

Sloveso *would* se v anglickém jazyce používá také ve druhém typu podmínkové věty. Podmínkové věty slouží k vyjádření nejisté (potenciální), či pomyslné (nereálné, hypotetické) skutečnosti a k vyjádření důsledků, které plynou z těchto skutečností. Nejčastěji se v kondicionálech setkáváme s užitím spojky *if*, ale jsou k nalezení i jiné spojky, například *unless*. Souvětí dělíme na větu hlavní a větu podmínkovou, přičemž sloveso ve větě podmínkové vyjadřuje postoj mluvčího/autora k větě hlavní a zdůrazňuje, zda je pomyslná skutečnost reálná, či nemožná. Podmínkové věty dělíme do tří typů. V uvedené tabulce lze rozpoznat, jaké časy se mohou v jednotlivých podmínkách vyskytovat.

Verbal indicators of real and unreal conditions

	PAST TIME	PRESENT TIME	FUTURE TIME
REAL	Past Tense Present Perfect Tense Past Perfect Tense	non-perfect Present Tense	*will* + Infinitive, etc. non-perfect Present Tense

	PAST TIME	PRESENT TIME	FUTURE TIME
UNREAL	(1) *would* (etc.) + Perfect Infinitive (2) Past Perfect Tense	(1) *would* (etc.) + Infinitive (2) non-perfect Past Tense	(1) *would* (etc.) + Infinitive, etc. (2) non-perfect Past Tense (3) *was / were to* + Infinitive

(Leech 2004, 124)

a) Podmínkové věty prvního typu

-Věty jsou z hlediska pravdivosti neutrální. Jedná se o podmínku reálnou, která se uskuteční buď v přítomném, nebo budoucím čase.
-Věty se tvoří pomocí přítomného času ve větě podmínkové a budoucího nebo přítomného času ve větě hlavní.

*If you **are happy**, you **make** others happy.*
*If they **leave** at nine, they **will** certainly be home by midnight.*
*If you **want** a dessert, it **will** cost more money.*

b) Podmínkové věty druhého typu

-Jedná se o věty, kde mluvčí/autor vyjadřuje, že skutečnost není pravděpodobná a podmínka je nereálná a neuskutečnitelná v přítomnosti.
-Věty se tvoří pomocí minulého času prostého v podmínkové větě a modálního slovesa *would* (+holý infinitiv) v hlavní větě.

*If you **were** happy, you **would** make others happy.*
*If I **was** a king, I **would** buy a ring.*
*If you **wanted** a dessert, it **would** cost more money.*

c) Podmínkové věty třetího typu

-Tyto podmínkové věty mají nereálnou podmínku, jsou neuskutečnitelné v přítomnosti a v hlavní větě je popsána skutečnost, která se nestala. Českým ekvivalentem těchto vět je *Kdybych býval...-...bych.*
-Věty se tvoří pomocí předminulého času v podmínkové větě a modálního slovesa would v minulém tvaru-*would have* v hlavní větě.

*If we **had won** the competition, we **would have** had a free trip to Moscow.*
*If I **had driven**, we **would not have** had the accident.*
*If your father **had cought** us, he **would have been** furious.*

(Leech 2014, 119-125)

2.1.2. Hypotetický význam slovesa *would* bez podmínkové věty

Modální sloveso *would* užívané v podmínkových větách je významově odlišné od modálního slovesa *will*, neboť primárně vyjadřuje hypotetickou atmosféru věty. Kromě frekventovaného užívání v podmínkových větách se však *would* v hypotetickém významu objevuje i v jiných kontextech. Často se jedná o elipsu, kdy je vedlejší podmínková věta vynechána, ale kontext umožňuje její doplnění.

> *I would be inclined to trade that car in for a new one (if I were you).*
> *Don't bother to read all this papers. It* ***would*** *take too long.*
> *I* ***would*** *hate to live in a house like that (if I had to).*
> *I* ***would*** *love to live abroad (if I had the money).*

(Leech 2004,120-128)

Další speciální užití hypotetického *would* bez *if*-věty označuje Leech jako čistou hypotézu, protože ukazuje modál *would* a jeho užití v hlavní větě čistě v hypotetickém smyslu bez dalších přidaných významů. Tvoří se pomocí *would+infinitiv*, což může být taktéž nahrazeno plnou indikativní formou *(would seem-seems*). V těchto případech se nevyskytuje žádná potlačená *if*-věta, která by vysvětlovala hypotetický význam. Z toho vyplývá, že užití slovesa *would* je autorova (vyskytuje se pouze v psaném textu) pomyslná obranná strategie. Autor se distancuje od reality, protože má nedostatek informací a není zcela přesvědčen o pravdivosti tvrzení.

> *The self-teacher* ***would seem*** *to be a contradiction.*
> *Intuitively one* ***would expect*** *that this parameter should be very close to zero.*
> *It* ***would seem*** *that much of the furore over drug costs has been misplaced.*

(Leech 2004, 131-132)

Podmínkové věty (kondicionály) a užití slovesa *would* v hypotetickém kontextu je důvod, proč čeští mluvčí často mylně toto sloveso překládají a zjednodušují ho na ekvivalent českého podmiňovacího způsobu. Dalším důvodem špatného překladu je velmi známé slovní spojení *I would like (chtěl bych),* které nahrazuje poněkud ostré a méně zdvořilé *I want (chci).* Autor užívá sloveso *would* ve slovních spojení jako *I would like/love, I would prefer, I would say, I would assume* z pragrmatických důvodů (zdvořilosti). Nehovoří o dané situaci přímočaře a neprezentuje ji jako fakt, nýbrž jako možnost, čímž dosahuje dojmu skromnosti a zdvořilosti. V anglickém jazyce však něco jako podmiňovací způsob v českém slova smyslu neexistuje**.**

Stejná pravidla jako u podmínkových vět platí i u vět přacích, tedy při užití slovesa *wish*, za kterým musí následovat minulý tvar slovesa. Následovat sice nemusí výlučně modální sloveso, ale pokud je modálního slovesa užito, musí být, stejně jako plnovýznamová slovesa, pro vyjádření hypotetického významu užito v minulém tvaru. Chceme-li užít ve větě přítomný modál, je nutno změnit větnou konstrukci hlavní věty a použít sloveso jiné.

> *I **wish** you **could/would** join us.*
> ***I'm glad** you **can/will** join us.*
> *I wished you **helped/would** help me.*

(Huddleston and Pullum 2002, 200)

2.1.3. Zdvořilá otázka

S výše zmíněným hypotetickým významem modálních sloves užitých v podmínkových větách úzce souvisí i speciální užití minulých tvarů párů centrálních modálních sloves (*can-could; will-would; shall-should*), kde právě minulé tvary dodávají do věty váhavý, či zdvořilý tón. Rozdělujeme dva typy *would* ve zdvořilých otázkách: (a) hypotetické *would*, které slabě naznačuje volbu a může být nahrazeno buď přímějším a nepatrně méně tentativním *will*, nebo ustáleným slovním spojením *be willing to.* V odpovědi se modální sloveso mění na svou neminulou formu (*will*). Druhý, typem je (b) *would*, které je pouze ukazatelem hypotetického významu. Následuje ho jedno z emočních sloves, jako například *like, love, prefer* nebo *mind*. Oba významy indikují váhavé, či nejisté

přání ve zdvořilých otázkách, nabídkách a pozvání.

(a) ***Would*** *you lend me a dollar? Of course, I* ***will****.*
Will *you lend me a dollar?*
(b) ***Would*** *you* ***mind*** *taking part? No,* ***I'd*** *love to.*
Would *you* ***like*** *some tea? Thanks, but* ***I'd*** *prefer cofee.*

(Quirk 1985,235)
(Leech 2004, 130)

Zdvořilé dotazy nemusí nutně disponovat otazníkem a typickou tázací větnou skladbou. Rozlišujeme tázací větu jako formu od otázky jako komunikativní funkce. Mohou to být i věty oznamovací, ve kterých je otázka taktně skrytá. Tyto věty jsou ještě více nepřímé a zdvořilé, protože mluvčí/autor nevyjadřuje své přání otevřeně, což by se mohlo jevit jako rozkaz. Použití slovesa *will* ve zdvořilých otázkách se změnilo spíše na zdvořilý a nepřímý rozkaz *(Will you sit down!*), proto nyní vyjadřujeme zdvořilou otázku pomocí slovesa *would*. Tato forma nepřímé otázky zcela odstraňuje možnost výběru respondenta, zda přání autora/mluvčího vyplní, nebo ne, dokonce diplomaticky předpokládá, že nevyplní.

I'd be grateful if someone ***would*** *hold the door open.*
I ***would*** *like some beans.*
I wonder if someone ***would*** *help me pitch this tent*

(Leech 2004, 122;129)

2.1.4. *Would+rather* a další spojení

Speciální užití modálu *would* nalézáme v idiomatických spojení *would rather, would sooner a would as soon*. Do českého jazyka by se tato spojené dala zjednodušeně přeložit jako *raději bych (would rather)* a *dříve bych*, ale také ve smyslu určité preference *(would sooner, would as soon).*

I ***would rather*** *watch football* ***than*** *basketball.*

*I **would sooner** drink coffee **than** tea.* (=Dříve bych vypil/a kávu, než čaj. =Raději mám kávu, než čaj)

*I **would (just) as soon** go to another resturant **as** wait for a table here.*

Idiomy jsou slovní spojení, které nelze pochopit pouhým doslovným překladem jednotlivých slov. Neanglofonní mluvčí se je obvykle musí naučit nazpaměť, či je pochopit z kontextu. Příkladnou větou je například idiom *It is a **piece of cake**,* který označuje, že daná věc není složitá. Tyto idiomatické slovní spojení s *would* následuje nejen holý infinitiv, ale také je musí následovat určitá forma slovesa *(finite verb)*, čímž se tato spojení liší od běžného užívání modálních sloves.

Modální sloveso *will*, které následuje neurčitý tvar slovesa:

*It **will be** over.*

Spojení *would rather*:

*He **would rather die** than beg.*

(Huddleston and Pullum 2002, 108)

2.2. Sloveso *would* jako minulý tvar modálního slovesa *will* odkazující na budoucnost v minulosti (časovou následnost)

Sloveso *would*, které odkazuje na minulost má vícero použití, stejně jako modální sloveso *will*, které odkazuje na budoucnost. Tato použití jsou však vzácnější, jsou formálnější a vyskytují se spíše v literatuře. Modální sloveso *would* s odkazem na časovou následnost děje je nositelem dynamické modality. Dynamická modalita slovesa ve svém významu nezahrnuje názor mluvčího/autora a mluvčí/autor nemůže ovlivnit danou situaci.

2.2.1. Negativní dispozice k ději

Důležitou restrikcí při užívání modálního slovesa *would* s odkazem na budoucnost v minulosti je nemožnost jeho použití v kladném kontextu věty. Obvykle je toto sloveso

vyloučeno z kladného kontextu věty s užitím dynamické modality, tedy z kontextu, kdy mluvčí/autor nemůže danou situaci ovlivnit vlastní vůlí. S tímto užitím se setkáváme u neživotných podmětů, které nemají vlastní vůli. Jedná-li se o personální podměty, hovoříme o (ne)ochotě (4.3.). Význam neochoty a indispozice jsou v zásadě totožné významy slovesa *would*. Modální sloveso *would* je v kladné formě nahrazeno nemodálním tvarem jiného slovesa, jeho negativní varianta však lze použít.

*The car **wouldn't** start.*
The car **would start.*
*After 5 hours, the car finally **started**.*

Z prvního příkladu věty lze jasně rozpoznat, že mluvčí/autor nemá vliv negativní dispozici druhého aktéra věty. Sloveso *would*, respektive jeho negativní forma *wouldn't*, je tedy použita správně. Ve druhém příkladu věty však přecházíme do kladného kontextu, tudíž je nutno sloveso nahradit jiným slovesem stejného, či podobného významu ze třetího příkladu věty.

(Huddleston and Pullum 2002,197)
(Dušková 1988, 201)

2.2.2. Zdůrazněné *would* jako trvání na něčem

Obvykle sloveso *would* označuje opakující se stav v minulosti, existuje však další užití *would*, při kterém nahlížíme na tendenci mluvčího/autora jinak. Modální sloveso je vždy zdůrazněno, je přízvučné, nemůže se vyskytovat v redukované podobě (*'d*) a je emočně zabarveno v negativním smyslu. Podobné užití má i sloveso *will*, ale užívání slovesa *will* od užívání slovesa *would* rozlišuje fakt, že *would* může odkazovat na ojedinělou změnu ve větě, zatímco *will* odkazuje na typické či obvyklé chování jedince a ne na jeho mimořádnost. Toto užití slovesa *would* je spojeno s opakovaným dějem v minulosti. Událost je prezentována jako typická, neříkáme však, co je na ní typického. Z kontextu cítíme, že se jedná o nepříjemnou/protivnou věc, kterou někdo vykonává, nebo která se (nám) stala. Toto užití slovesa *will* Leech označuje jako *strong volition* a

zdůrazňuje, že je velice vzácné, v AmE prakticky nepoužívané. Pokud se jedná o větu s podmětem v první osobě čísla jednotného, zdůrazněné *will* (popřípadě *would*, pokud se jedná o povinný časový posun), označuje nekompromisní rozhodnutí mluvčího/autora.

*He **WILL** have his little joke.*
*I **WILL** go to the dance.*
*Janet, why **WILL** you keep making that awful noise?*
*He **WOULD** call round just when I wanted an early night.*

(Huddleston and Pullum 2002, 197-198)
(Leech 2004, 88)

2.3. Sloveso *would* odkazující na minulosti

Kromě povinného posouvání času, kdy *would* slouží pouze jako náhrada za sloveso *will*, ale významově si jsou slovesa velice podobná a kromě hypotetického významu *would,* se setkáváme také s použitím slovesa *would*, které pouze označuje opakující se děj v minulosti.

S výjimkou běžných minulých časů se pro vyjádření činností v minulosti užívají ještě další slovesa. Slovesa *would* a *used to* se běžně užívají při opakovaném ději v minulosti, tedy při činnostech, které někdo dělával. Tato dvě slovesa jsou v určitých případech zaměnitelná a mají stejný význam. V českém jazyce lze jejich užití přeložit s koncovkou *-val*, přidanou k běžně užívaným slovesům, jako například *dělával, chodíval*, atd., nebo lze tento význam vyjádřit lexikálními prostředky (*obvykle*). Navzdory faktu, že slovesa si jsou významově velice podobná, existuje mezi nimi rozdíl. Sloveso *would* je formálnější a lze jej použít pouze ve spojení s dynamickými slovesy, nikoli však statickými, jak je tomu při užívání *used to*. Slovesem *would* tedy autor/mluvčí zdůrazňuje aktivitu, která se v minulosti konala opakovaně a pravidelně, ne určitý stav. Pokud autor/mluvčí sice vyjadřuje činnost, která se v minulosti pravidelně opakovala, ale chce zdůraznit spíše charakteristickou činnost pro člověka, je použití slovesa *would* taktéž nevhodné. Užití slovesa *used to* je vhodné pro všechny výše uvedené případy. Uvedené příklady pochází z internetového zdroje

www.helpforenglish.cz, který byť je dobrý pro běžného samouka, není příliš autoritativní. Příklady však slouží pouze jako ukázka použití zmíněných sloves.

> *He **used to/would** bring her flowers on her birthday.*
> *My parents **would/used to** stand in front of our school.*
> *A tree **used to** stand in front of our school.*
> **A tree **would** stand in front of our school.*
> *Jack **used to** be very tall as a child.*
> **Jack **would** be very tall as a child.*
> *He **used to** smoke.*

(www.helpforenglish.cz)

U prvních dvou případů mají použitá slovesa identický význam, lze tedy použít obě varianty. Třetí až šestý případ pojednává o stavu, který byl v minulosti. Nejedná se o opakovaný pravidelný děj, je užito statické sloveso, proto lze užít pouze sloveso *used to*. V posledním příkladu se jedná o opakovaný, který je pro daného člověka charakteristický.

Navzdory faktu, že sloveso *used to* je velice univerzální, nelze ho však užít ve vyprávění při popisu po sobě jdoucích aktivit. Pro tento účel užíváme výhradně sloveso *would*.

> *He **would** get up in the morning, then he **would** cook himself a breakfast and he **would** go to work by bus. In the work, he **would** drink his coffee and he **would** start working by 10 p.m.*

3. Nepřímá řeč

V anglickém jazyce, stejně jako v mnoha dalších jazycích, je při užití nepřímé řeči povinné posouvání času ve vedlejší větě vzhledem k pozici mluvčího ve větě hlavní. K posunu nedochází, když to není nutné. Dochází k němu za následujících dvou podmínek:

a) Je-li věta hlavní v minulém čase.

b) Odehrává-li se děj obou vět v minulosti.

Pokud je tedy hlavní věta v minulém čase, ale nachází-li se ve větě vedlejší příslovečné určení času a místa, které stále platí, k posunu nedochází. Stejně tak k posunu nedochází, pokud je splněna druhá podmínka (b), ale první podmínka (a) není. Ve většině případů jsou obě podmínky splněny společně, každá jedna však sama o sobě nestačí.

K posunu nedochází:

*He **says** that he **will help** me tomorrow.*

*He **said** that he **will help** me today.*

*She **said** she **is** still ill.*

V prvním případě není splněná první podmínka (hlavní věta není v minulém čas). tudíž k posunu nedochází. V druhém a třetím případě není splněná druhá podmínka v okamžiku, kdy stále platí příslovečné určení, tzn. pokud je stále *dnešek* a dotyčný nám stále může pomoci a my na jeho pomoc čekáme, či stále platí, že žena ze třetí věty je v okamžiku vyslovení věty stále nemocná. K posunu tím pádem nedochází

K posunu dochází:

*He **said** he **would** help me (that day).*

***She** said she **was** ill.*

U výše uvedených třech případů k posunu dochází, jelikož jsou splněny obě podmínky. Hlavní věty jsou v minulém čase a situační děj je ukončený. Z kontextu druhé věty vyplývá, že žena už není nemocná.

Pokud k posunu dochází, posouvají se slovesa v nepřímé řeči dle jasně daných pravidel:

DIRECT SPEECH	INDIRECT SPEECH
Simple Present *"I never eat meat", he explained.*	***Simple Past*** *= He explained (that) he never ate meat.*
Present Continuous *"I'm waiting for Ann", he said.*	***Past Continuous*** *= He said (that) he was waiting for Ann.*
Present Perfect *"I have found a flat", he said.*	***Past Perfect*** *= He said (that) he had found a flat.*
Present Perfect Continuous *He said, "I've been waiting for ages".*	***Past Perfect Continuous*** *= He said (that) he had been waiting for ages.*
Simple Past *"I took it home with me", she said.*	***Past Perfect*** *= She said (that) he had taken it home with her.*
Future *He said, "I will/shall be in Paris on Monday".*	***Conditional*** *= He said (that) he would be in Paris on Monday.*
Future Continuous *"I will/shall be using the car myself on the 24h", she said.*	***Conditional Continuous*** *= She said (that) she'd been using the car herself on the 24th.*
Conditional *I said, "I would like to see it".*	***Conditional*** *= I said (that) I would like to see it.*

(Theenglishcornerblog.wordpress.com)

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že sloveso *would* v nepřímé řeči používáme jako náhradu za sloveso *will* vyjadřující budoucnost. V kondicionálu se pak sloveso *would* neposouvá a zůstává stejné.

> *He said: "I **will** always love you." --> He said he **would** always love her.*
> *He said: " I **would** do anything for love." --> He said he **would** do anything for love.*

3.1. Volná nepřímá řeč

K posunu časů s použitím slovesa *would* obvykle dochází u vedlejších vět za výše uvedených podmínek, ale lze jej také naleznout ve větě hlavní jako knižní prostředek k vyjádření myšlenek, či vnitřních monologů. Jedná se o takzvanou volnou nepřímou řeč, která je více flexibilní, než obyčejné vyjádření nepřímé řeči. Volná nepřímá řeč taktéž značně pomáhá ku krátkosti a stručnosti psaného textu, jelikož autor není povinen

neustále psát spojení jako *she claimed* nebo *she said*. Tato varianta nepřímé řeči v sobě může zahrnovat i otázku, či zvolání, což běžná nepřímá řeč nepovoluje. Některá zájmena, která v nepřímé řeči obvykle posouváme, jako například *here* a *this*, mohou zůstávat beze změny ve volné nepřímé řeči. V psaných textech je často problém rozlišit volnou nepřímou řeč. Jediným vodítkem proto bývají právě slovesa, která jsou posunuta, přičemž *would* nahrazuje vždy sloveso *will*.

> ***Would** she be home before he left, she wondered.*
> ***Would** they ever meet again? (Anna wondered)*
> *That evening, he **would** be seeing Sylvie again.*

(Huddleston and Pullum 2002, 155)
(Leech 2004, 112)

Toto užití slovesa *would* patří v beletrii k nejčastějším. Objevuje se mnohonásobně častěji, než například jako přímé označení budoucnosti v minulosti, či v hypotetickém významu.

4. Významy modálního slovesa *will*

Jak již bylo uvedeno, sloveso *would* nahrazuje modální i budoucí sloveso *will* v povinném časovém posunu (*back shift*). Pro určení významu slovesa *would*, které nahrazuje modální *will* je třeba definovat různé významy modálního slovesa *will*, abychom byli v praktické části schopni identifikovat významy posunutého *would*, které budou totožné.

4.1. Předpověď/Předpověditelnost

Je logické spojovat budoucnost s pravděpodobností. Budoucí jev může být více či méně jistý, nikdy však není 100% jistý. Vždy jsou ale věty s užitím slovesa *will* více pravděpodobné, než věty s užitím slovesa *may*. Obvykle je *will* užito pro předvídání budoucnosti, lze jej však také naleznout ve významu "předpovídání" přítomnosti a minulosti. Pro vyjádření minulé předpovědi následuje po *will* minulý infinitiv.

Mluvčí/autor odhaduje přítomnost a minulost na základě své předchozí zkušenosti. Toto užití modálního slovesa *will* je velice běžné.

*By now, they'**ll** be eating dinner. [looking at one's watch]*
*That'**ll** be the electrician. [on hearing the doorbell ring]*
*They **will** have eaten their dinner long ago.*

Ve výše uvedených příkladech je možné sloveso *will* nahradit modálním slovesem *must* (=logická nutnost), které by však posunulo interpretaci věty směrem k vyšší míře jistoty. Užívání modálního *will* pro předpověď může zahrnovat také všeobecné a obvyklé předpovědi, které se často vyskytují ve vědeckých prohlášení, přísloví, nebo při označení typického a charakteristického chování.

*A lion **will** attack a human being only when hungry.*
*Truth **will** out.*
*She'**ll** go all day without eating.*

Volba příslovce a situační kontext jsou často klíčové při odlišování častější budoucí predikce od přítomné predikce.

*The plane **will** be ready for its test flight by **now**.*
*The plane **will** be ready for its test flight **tomorrow**.*

(Leech 2004, 86-87)

4.2. Záměr

Tento význam společně s následujícím významem se zabývají otázkou vůle mluvčího/autora. Tento jev se často prolíná s *will*, které označuje budoucí predikci.

Vyjádření záměru se objevuje ve větách s podmětem v první osobě čísla jednotného (kromě nepřímé řeči). *Will* v tomto významu vyjadřuje slib, hrozbu, nabídku, nebo společné rozhodnutí. Element vůle je umocněný tím, že je učiněno rozhodnutí během aktu mluvení a naplnění záměru je garantováno.

*I**'ll** write tomorrow.*
*You **won't** get any help from us.*
*She says she'**ll** be back next week.*

*The board members have assured us that they **will** give the matter their full consideration.*

(Leech 2004, 87)

4.3. (Ne)ochota

Navzdory faktu, že záměr je nejhojněji užívaným typem *will* vyjadřujícím vůli, můžeme dále vyznačit dva další významy, které již nejsou tak časté. Leech je označuje jako *weak volition* a *strong volition*. Při vyjádření ochoty (*weak volition*) je možné *will* zredukovat na '*ll* a sloveso je tedy nepřízvučné. Často se tento význam objevuje ve zdvořilých otázkách (2.1.3.), lze ho však nalézt i v oznamovacích větách.

*Jim'**ll** help you-he's always ready to oblige a friend.*
*Give it to the dog-she'**ll** eat anything.*
*I'**ll** lend you some money, if you like.*
*I had no money on me, but he **wouldn't** lend me any.*

O *strong volition* pojednává kapitola 2.2.2.

Vyjádření neochoty je ve svém významu velice podobné jako vyjádření negativní dispozice k ději (2.2.1.). Jediným rozdílem je životnost podmětu ve větě. Každý význam je v této bakalářské práci popsán zvlášť, neboť do českého jazyka se věty překládají rozdílně. Při užití neživotného podmětu není možné větu překládat jako *nebyl/a ochoten/a.*

*The car **wouldn't** start. = Auto **nešlo** nastartovat.*
*He **wouldn't** lend me any money. = **Nebyl ochoten** půjčit mi peníze*

(Leech 2004, 88)

5. Významy *would*-shrnutí

5.1. Posunuté will- *Would* v případě posunu z *will* může vyjadřovat veškeré významy slovesa *will* před jeho posunutím.

5.1.1. Budoucí předpověď-*I was told I would feel better after this medecine*.

5.1.2. Modální will

5.1.2.a. Přítomná předpověď-*She said on hearing the doorbell ring that it would be the postman.*

-všeobecné/obvyklé předpovědi, věd. prohlášení, přísloví, typické chování

5.1.2.b. Záměr-*The manager said he would phone me after lunch*|*They said they wouldn't stay longer than two hours.*

-vyjádření slibu, nabídky, hrozby, společného rozhodnutí

5.1.2.c. Ochota-*He said he would lend me some money.*

5.1.2.d. Negativní dispozice k ději-*The car wouldn't start*

-pouze v negaci, užití dynamické modality (=autor nerozhoduje o skutečnosti)

5.1.2.e. Trvání na něčem- *She WOULD keep interrupting me.*

-sloveso s přízvukem, nikdy ve zkráceném tvaru
-emočně negativně zabarveno
-od *will* se liší tím, že může odkazovat na ojedinělou změnu ve větě

5.2. Hypotetický význam *would*

5.2.1. Podmínkové věty-*If I were you, I would buy it.*|*I would hate to lose*

this pen.

-možno i s potlačenou podmínkovou větou

-funguje podobně jako český podmiňovací způsob

-zdvořilostní přídávání *would*=výraz skromnosti (*I would like*)

5.2.2. Čistá hypotéza-*The self-teacher would seem to be a contradiction.*

-autorova obranná strategie, když si není jistý

-*would seem* lze nahradit za *seems*=dvojí hypotetičnost, pomocné sloveso výrazně oslabuje faktivnost věty.

5.2.3. Vyjádření odhadu-*He'd be about sixty.*|*That would be Miss Parker, I expect.*

-*would* je méně jisté, než *will*

5.2.4. Zdvořilé otázky/žádosti-*Would you lend me a dollar?*| *Would you want to say something?*|*I'd be grateful if someone would hold the door open.*

-lze nahradit za *will/be willing to*, nebo ho následuje emoční sloveso *(love, like, prefer)*

-provázané s 5.1.2.c., použití slovesa *would* je však více zdvořilé

5.2.5. Would+rather-*I would rather watch football than basketball.*

+as soon, sooner

5.3. Opakovaný děj v minulosti-*He would bring her flowers on her birthday.*

-užívá se pouze u dynamických sloves, nikoliv u statických

-užívá se při popisu po sobě jdoucích aktivit, při typickém chování

(Leech 2014, 85-97; 114-132)

PRAKTICKÁ ČÁST

Praktická část této bakalářské práce se zaměřuje na výzkum jednotlivých významů slovesa *would* a jejich frekvence užívání rodilými mluvčími. Cílem praktické části je objasnit, které z uvedených významů jsou nejzásadnější při osvojování angličtiny jako cizího jazyka, a to právě dle frekvence užívání jednotlivých významů. K naplnění tohoto cíle byl použit online Britský národní korpus. (British National Corpus, dále jen BNC).

BNC je souhrnem zhruba 100 miliónů slov v textech z velkého množství různých, dobře vybraných zdrojů, napříč jak mluvenou, tak psanou angličtinou. BNC byl sestaven tak, aby náležitě reprezentoval průřez všemi variantami Britské současné angličtiny. K tomuto účelu byly vybrány texty od konce 20. století po současnost.

V této bakalářské práci jsme pracovali celkem s 500 větami, které v sobě obsahují sloveso *would* v jakémkoliv významu. Výzkum je rozdělen na dvě základní formy jazyka: psaný/mluvený (*written/spoken*) a dále specifikovaný dle nejčastěji užívaných žánrů: akademická próza, beletrie, žurnalistika, informativní jazyk a volnočasový jazyk (*academic prose, fiction, newspapers, public/infomative, leisure*) Zkoumán byl psaný jazyk, konkrétně 100 vět z každé z následujících kategorií: akademická próza, beletrie a žurnalistika. Dále byl zkoumán mluvený jazyk a jeho dva žánry: jazyk informativní/veřejný a jazyk užívaný ve volném čase (volnočasový).

K výzkumu bylo zpracováno vždy prvních 100 vět, které se vyskytují v BNC po zadání výše zmíněných kriterií. Tento způsob výzkumu se vzhledem k velkému množství vyskytujících se vět se slovesem *would* zdál jako nejvíce logický a nejvíce autentický, jelikož s ohledem na časovou náročnost nebylo možné prozkoumat všechny věty s různými významy slovesa.

6. Rozdíl mezi psaným a mluveným jazykem

Jak již bylo řečeno, výzkum byl rozdělen na dvě základní formy jazyka (psaný/mluvený) a to z důvodu odlišnosti mezi oběma formami. Některé formy psaného jazyka se přibližují jazyku mluvenému více, než jiné (SMS vs. román). To samé platí i pro jazyk mluvený, který může být více či méně připravený a tím pádem složitější z hlediska syntaxe. I přesto jsou mezi zmíněnými formami jazyka patrné rozdíly, které se projevily i na výsledcích výzkumu významů slovesa *would*.. Mezi hlavní rozdíly patří:

- Psaný jazyk je obvykle trvalý a nelze jej po jeho napsání/vytištění změnit.
Mluvený jazyk je obvykle pomíjivý a mluvčí je schopen opravy.

-Psaný text je možné předávat v různém čase a prostoru tak dlouho, dokud je srozumitelný.
Mluvený projev slouží k okamžité interakci.

-Psaný jazyk je obvykle více komplexní a spletitý, užívá syntakticky složité a dlouhé větné konstrukce. Je více připravený. Některé gramatické konstrukce a jistá slovní zásoba se objevují pouze v psaném jazyce.
V mluveném jazyce se často nachází opakování, nedokončené věty, opravy a přerušení, s výjimkou předem připravených projevů, jakým jsou například televizní zprávy. Také pro mluvený jazyk je specifická určitá slovní zásoba (slang,…)

-Autorům textů se nedostává okamžité zpětné vazby, nejedná-li se o druh počítačové komunikace. Je proto vyloučené spoléhat na daný kontext a je zapotřebí podrobnějšího vysvětlení okolností.
-Mluvený projev je interaktivní, mluvčí sdílejí kontext a proto mnoho vět může zůstat nedokončených či nevyřčených.

-Psaný jazyk je možné číst vícekrát a detailně analyzovat.
Mluvený jazyk lze znovu a podrobně analyzovat pouze v případě jeho nahrání.

(Zsiga et al. 2014, 402-3)

7. Postup výzkumu

Ke každému z pěti výše uvedených žánrů byl následně vytvořen procentuální graf s počtem jednotlivých významů slovesa *would*, které byly označeny stejně jako v teoretické části této bakalářské práce, respektive v kapitole 5. Významy slovesa *would*-shrnutí. Nejprve byly zhotoveny a vyhodnoceny grafy jednotlivých žánrů (akademická próza, volnočasový jazyk, atd.), kdy při hodnocení sta vět tvořil každý jeden výskyt 1% celku. Stejné, jednotlivě označené významy se následně sečetly a vytvořily určitou část celku. Následně byly zhotoveny grafy pro každou kategorii (mluvený jazyk, psaný jazyk) a nakonec byl zhotoven jeden finální graf, který zahrnuje všechny dosažené výsledky. Výsledky výzkumu je nutno brát pouze orientačně, nikoliv přesně a to ze tří následujících důvodů:

a) Věty byly z BNC vygenerovány náhodně. Při nahrazení jedné věty z prvních sta vět za větu jinou, která následuje po první stovce vět, může dojít k jinému procentuálnímu výsledku s ohledem na jiný možný význam užitého slovesa *would*.

b) Předmětem výzkumu je živý jazyk, nikoliv systém s přesně určenými a vypočitatelnými výsledky. Proto je mnohdy hranice mezi jednotlivými významy dost nejasná, významy se překrývají a nelze je od sebe zcela odlišit. Mnohdy ani samotný autor/mluvčí není schopen určit, který význam zamýšlel použít. Při interpretaci jednotlivých příkladů jsme často váhali mezi dvěma a více významy. Tyto významy byly v grafu zahrnuty jako *Nezařaditelné*. Dalšímu rozpracování nezařaditelných významů jsme se věnovali na konci praktické části.

c) Třetím důvodem je lidský faktor. Není vyloučené, že bychom se při vyhodnocování jednotlivých významů slovesa *would* nemohli neúmyslně splést a zaměnit význam slovesa za jiný. Jak již bylo řečeno, některé významy *would* jsou značně problematické a jejich určení není lehký úkol. Tento důvod úzce souvisí s prvním zmíněným. Jiný jedinec provádějící výzkum by mohl

interpretovat významy při nejmenším do určité míry odlišně.

I s ohledem na výše uvedené faktory, které by mohly výzkum ovlivnit, by se však pravděpodobně jednalo o malý rozdíl v řádu jednotek procent, který je s ohledem na cíl této práce zanedbatelný, nikoliv o převratný rozdíl, který by změnil výsledek celého výzkumu.

Výzkum významů slovesa *would* zahrnuje pouze věty nalezené v BNC s užitím plné formy slovesa, tzn. *would*, nikoliv *'d.* Kvůli počáteční neznalosti všech funkcí při vyhledávání v BNC jsme byli přesvědčeni, že nelze vyhledat obě formy slovesa zároveň. Z tohoto důvodu se může výpovědní hodnota výzkumu do značné míry snižovat. Při pozdějším přezkoumání byla tato funkce BNC objevena, nicméně výskyt zredukované formy slovesa v psaném jazyce je velice řídký (zhruba 5x v první stovce vět) a v mluveném jazyce se zredukovaná forma sice vyskytuje častěji, ale významy slovesa *would* se procentuálně shodují s významy plné formy slovesa. Navíc není jisté, zda při přepisování korpusových vět skutečné docházelo k zachování formy slovesa, kterou autor v promluvě použil. Proto výzkum pracuje pouze s plnou formou modálního slovesa *would*.

Stručný přehled jednotlivých významů pro lepší srozumitelnost je uveden v kapitole 5.

8. Psaný jazyk

První zkoumanou kategorií byl psaný jazyk, protože se s ním lidé při osvojování angličtiny jako cizího jazyka setkají spíše a častěji, než s mluveným projevem rodilého mluvčího. Prvním zkoumaným žánrem byl jazyk v akademické próze, tzn. odborný styl jazyka.

8.1. Akademická próza

Po rozebrání jednotlivých významů slovesa *would* v každé větě bylo vyhodnoceno následující:

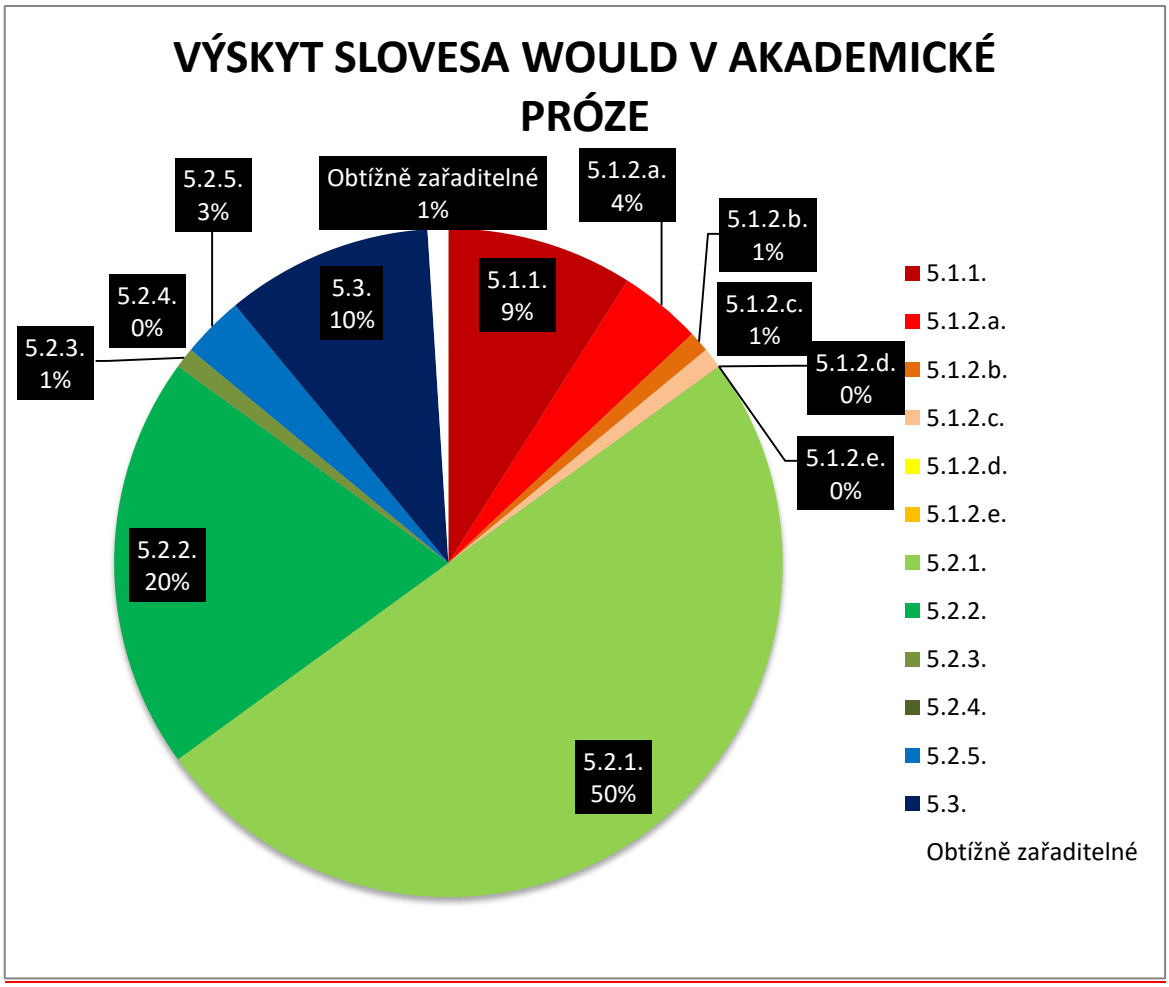

Nejčastěji se v akademické próze vyskytuje sloveso *would* ve významu 5.2.1. (50%), tzn. buď v podmínkových větách, nebo v podmiňovacím významu s potlačenou *if-větou* a nebo v případech, kdy záměrným přidáním slovesa *would* do věty autor/mluvčí dosahuje zdvořilosti. V českém jazyce má velice podobný význam právě podmiňovací způsob, který jako takový v anglickém jazyce neexistuje.

Dalším často objevovaným významem v akademické próze byl význam 5.2.2 (20%)- čistá hypotéza. Čistá hypotéza je autorovou obrannou strategií. Díky užití slovesa *would* se distancuje od textu, kterým si není úplně jistý. Toto užití je právě v akademické próze předvídatelné a logické a v žádném jiném žánru se neobjevilo tak četně.

Naopak významy, které se v akademické próze objevují velmi zřídka nebo vůbec jsou většinou významy, které se pojí s lidmi a jejich emocemi. Jsou to kategorie 5.1.2.b (1%), 5.1.2.c. (0%), 5.1.2.d. (0%), 5.1.2.e. (0%), 5.2.3. (1%) a 5.2.4. (0%).

Mezi obtížně zařaditelné byla zařazena 1 příkladná věta s užitím slovesa *would*, která bude dále rozebrána v kapitole 11.

8.2. Žurnalistika

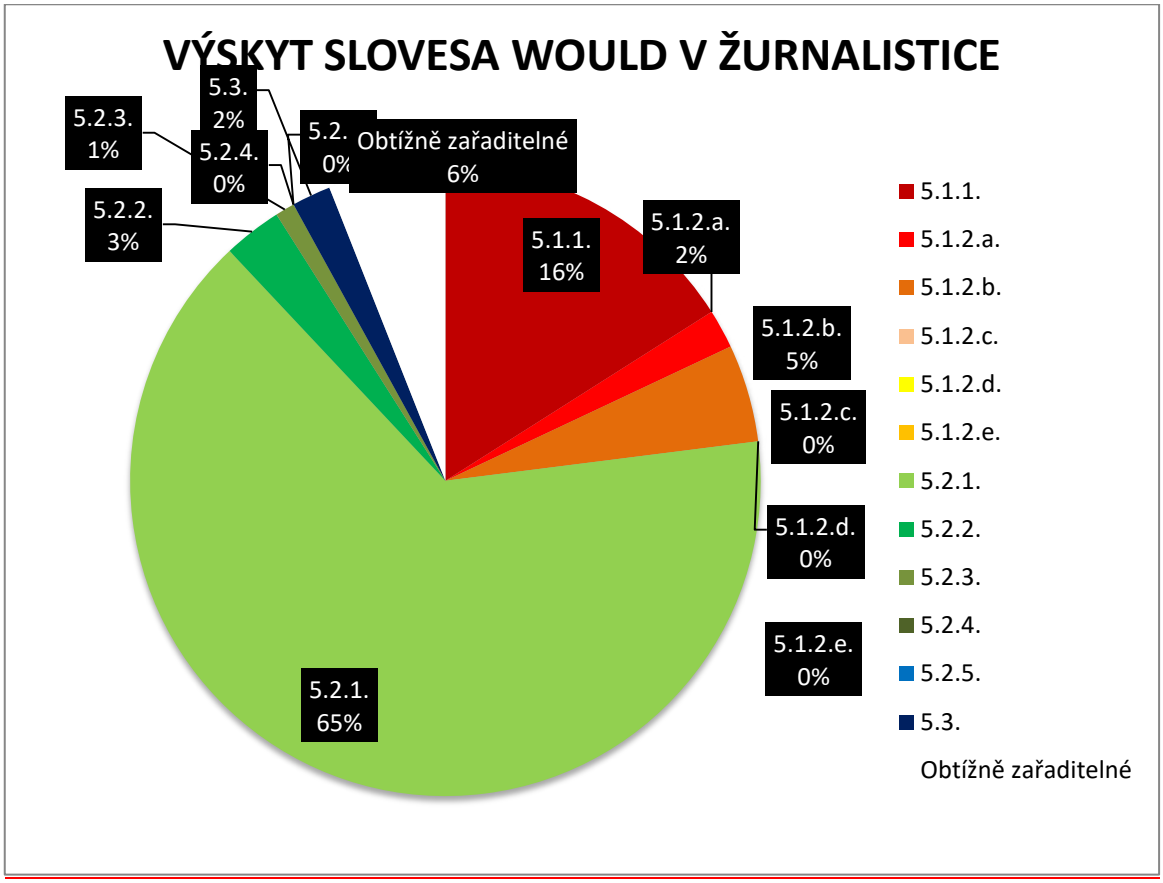

V žurnalistickém žánru se nejčastěji objevuje význam 5.2.1. (65%) a tento význam se

zde zároveň objevuje nejčastěji ze všech zkoumaných žánrů psaného jazyka. V žurnalistice se dle výzkumu častou kladou rétorické, či hypotetické otázky *Co by bylo, kdyby?* a autoři článků vyjadřují své domněnky spjaté s imaginární realitou. Autoři užívají slovesa *would* k lehké provokaci mysli čtenáře.

Druhou nejčastěji užívanou kategorií je 5.1.1. (16%), která označuje sloveso *would* jako náhradu za budoucí sloveso *will*. Tento význam se v žurnalistice užívá hlavně v reportech z různých událostí, kdy je třeba užít gramatických prostředků pro vyjádření časové následnosti.

Nejméně užívanými významy jsou 5.1.2.c. (0%), 5.1.2.d. (0%), 5.1.2.e. (0%), 5.2.3. (1%) a 5.2.5. (0%).

V novinách se objevilo celkem 6 obtížně zařaditelných významů slovesa *would*, které se dále probírají v kapitole 11.

8.3. Beletrie

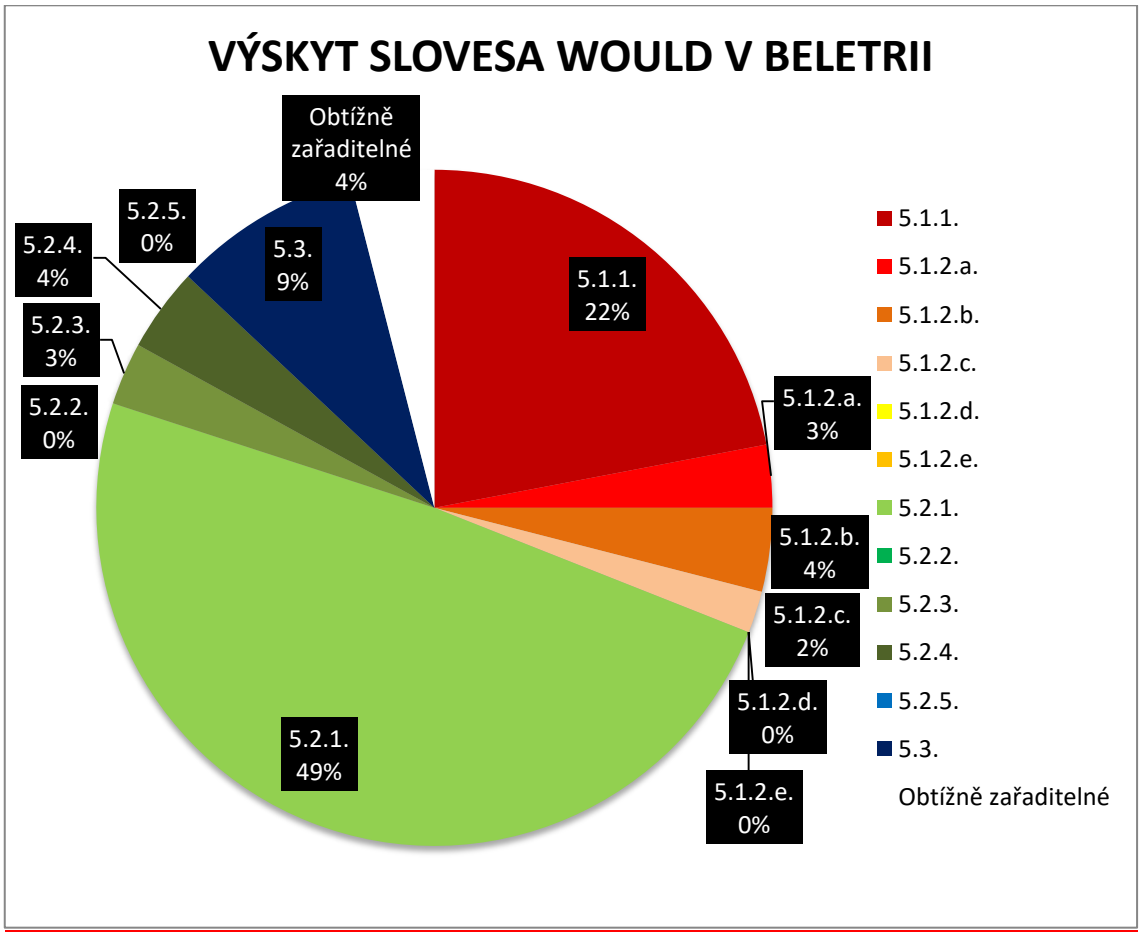

Třetí a poslední zkoumanou kategorií v psaném jazyce byla beletrie. V beletrii se nejčastěji objevilo *would* ve významu 5.2.1. (49%). Druhým nejčastějším významem byl 5.1.1. (22%). Tento význam byl dle očekávání v beletrii užívaný nejčastěji ze všech žánrů psaného i mluveného jazyka. Potřeba vyjádření budoucnosti v minulém textu je právě v beletrii zřejmá, vzhledem k faktu, že v přítomném čase je napsáno pouze malé procento literárních děl.

Málo, respektive vůbec byly opět užívané významy 5.1.2.c. (2%), 5.1.2.d. (0%), 5.1.2.e. (0%). Čistá hypotéza se taktéž ve zkoumaných 100 větách z fikce neobjevila ani jednou, na rozdíl od předešlých dvou žánrů psaném jazyka. Důvod může být skutečnost, že v beletrii autor nemá potřebu vytvářet si od textu odstup a naopak vytváří text, kterému sám věří a kterým si je jist. Kategorie 5.2.5., která označuje idiomatické *would+rather* se v beletrii také neobjevila (0%).

V kategorii obtížně zařaditelné se objevily celkem 4 věty se slovesem *would*, které budou dále k rozebrání v kapitole 11.

8.4. Shrnutí psaného jazyka

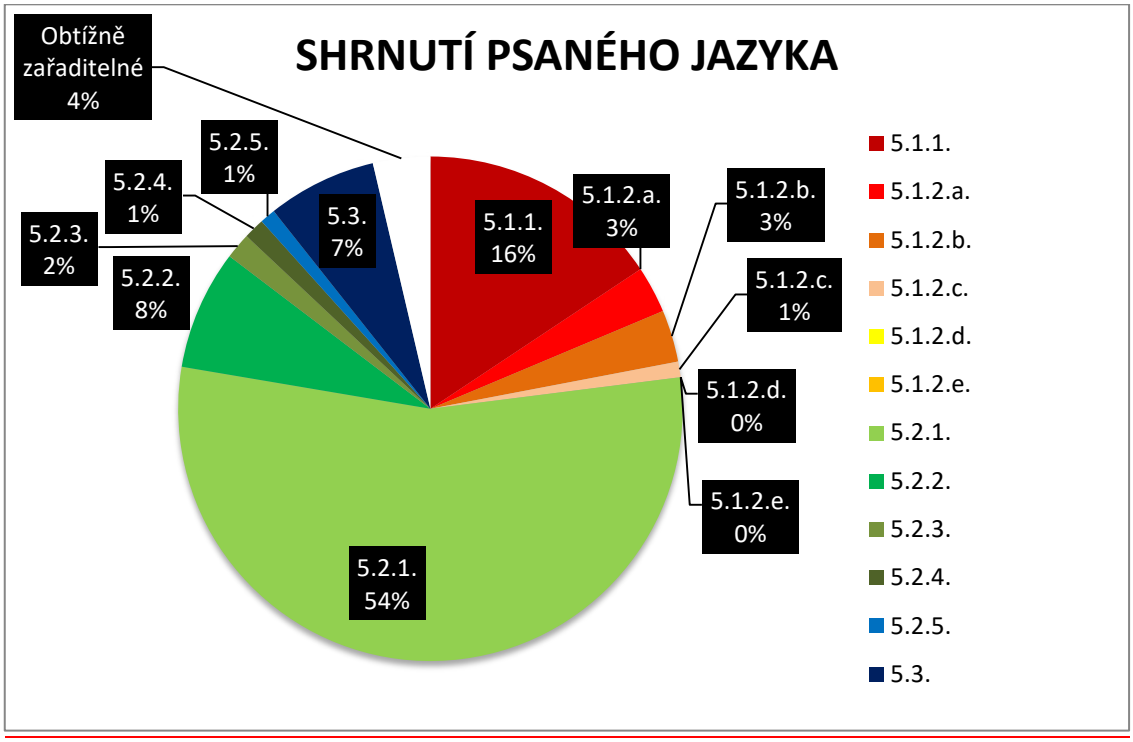

Nejvíce zastoupené bylo sloveso *would* v hypotetickém významu podmínkových vět, které se často zjednodušují na anglický ekvivalent českého podmiňovacího způsobu (54%) Druhou nejzastoupenější kategorií je 5.1.1. (16%). Větší podíl mají i kategorie 5.2.2 (8%) a 5.3. (7%).

V psaném textu se ani jednou neobjevila vzácná kategorie 5.1.2.e., ani 5.1.2.d. ,kategorie 5.1.2.c. se objevila třikrát ve zkoumaných 300 větách.

Výsledky nejsou nikterak překvapivé a byly očekávané. Nepředpokládali jsme, že v psaném textu bude hojný počet významů slovesa *would*, které ve svém významu zahrnují lidský faktor nebo lidské emoce. Naopak se očekávalo, že kategorie 5.2.1. a 5.1.1. budou nejzastoupenější a že 5.2.2. společně s 5.3. je budou následovat.

9. Mluvený jazyk

Jako protipól od psaného jazyka byl zkoumán jazyk mluvený. Nejprve jsme analyzovali jazyk informativní, který je užíván na veřejnosti, ve školství, nebo v institucích. Dále jsme analyzovali jazyk, který je užívaný ve volném čase.

9.1. Informativní/Veřejný jazyk

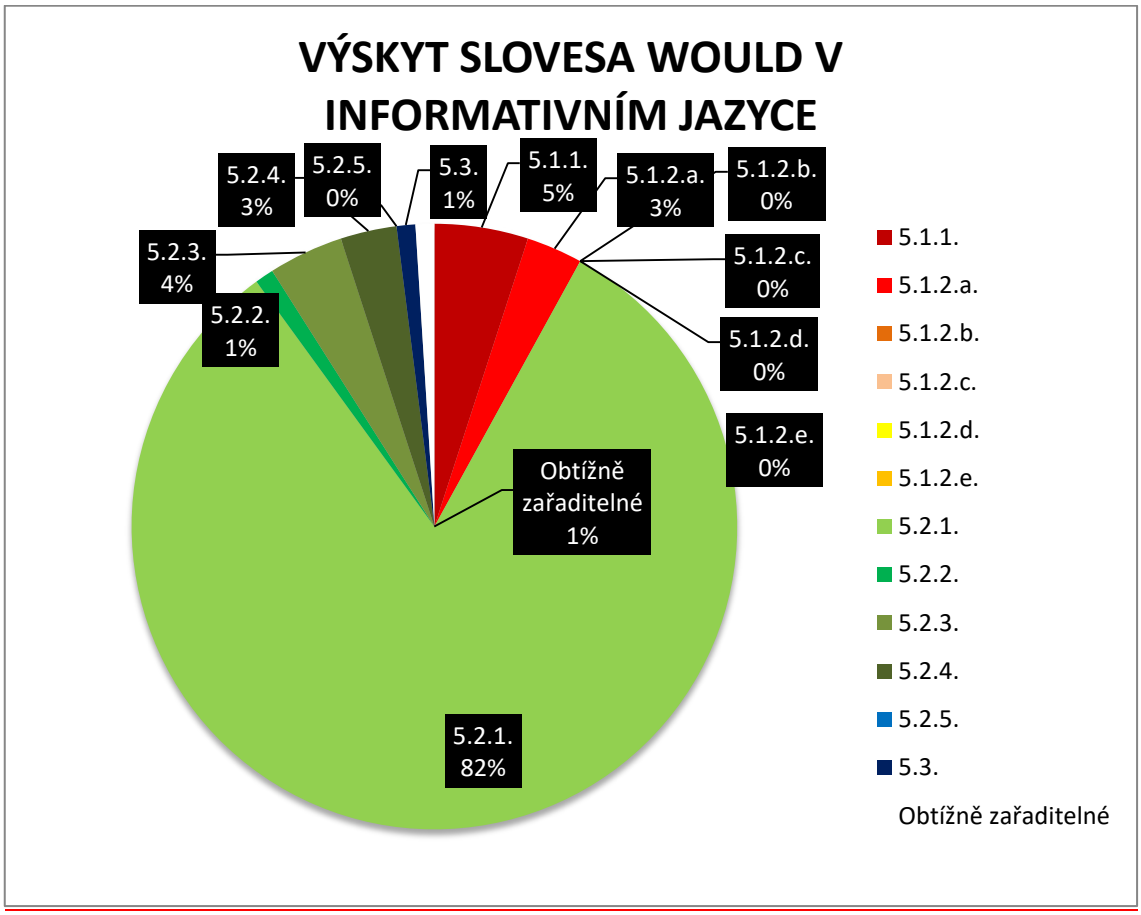

82% v mluveném informativním jazyce tvoří význam 5.2.1. Jedná se o valnou většinu. Mluvčí dále užívají význam 5.1.1. (5%) pro vyjádření časové následnosti, 5.2.3. (4%) pro vyjádření odhadu a 5.2.4. (3%) pro vyjádření zdvořilé otázky nebo žádosti.

Významy 5.1.2.b., 5.1.2.c., 5.1.2.d., 5.1.2.e. a 5.2.5. se ve zkoumaných větách nevyskytly ani jednou.

Význam slovesa *would* byl v této kategorii nejlépe určitelný, pouze 1 význam je označen jako obtížně zařaditelný.

Jazyk informativní tudíž disponuje poměrně jasným a uceleným vzorcem užívání slovesa *would*. Sloveso je užíváno téměř výlučně v hypotetickém významu, čímž si mluvčí opět vyhrazuje prostor pro případné nedostatky a nepravdy.

Zajímavé je, že se ve vybrané stovce vět objevil i jeden význam, který Leech označuje jako čistou hypotézu a o kterém tvrdí, že se vyskytuje pouze v psaném projevu. (*I was thinking of things like witchcraft, which* ***would seem*** *a rather luxury fringe subject, but..*)

9.2. Volnočasový jazyk

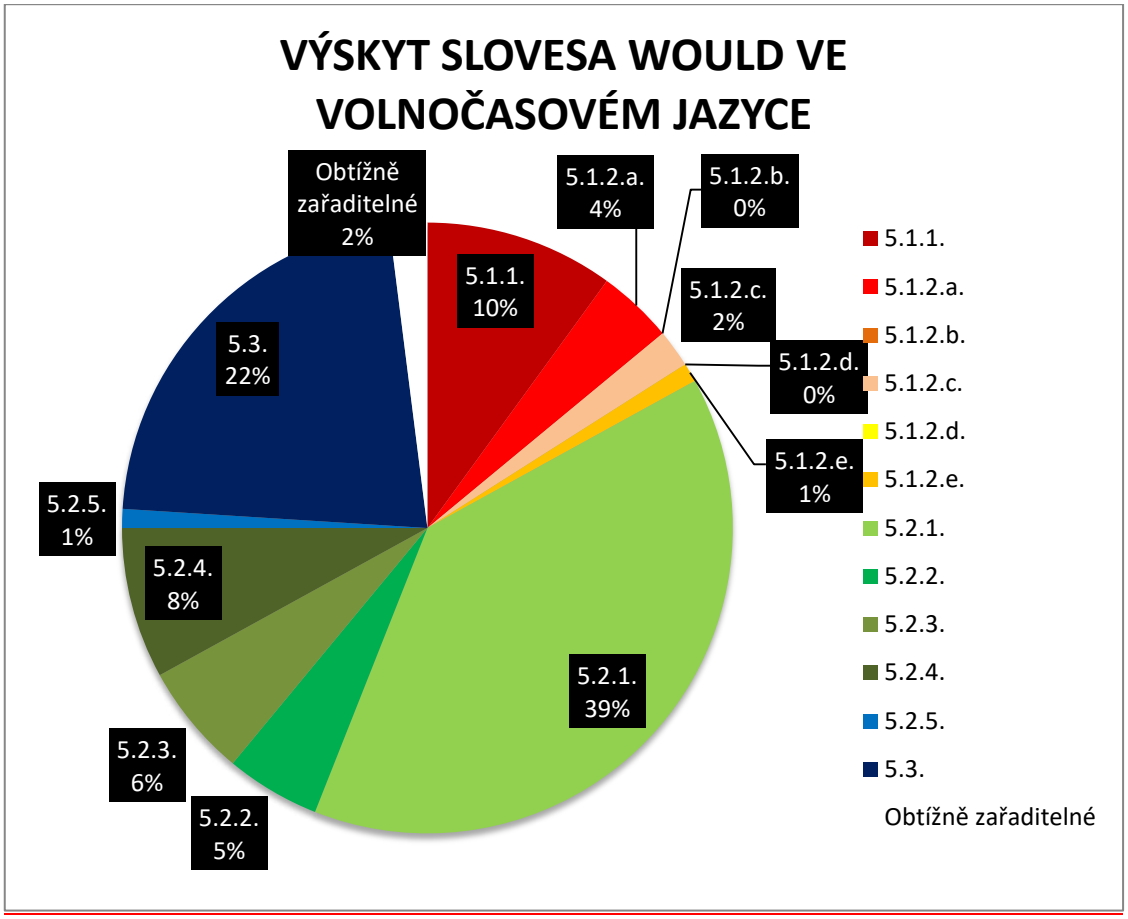

Jazyk užívaný ve volném čase je nejpestřejším ze všech zkoumaných žánrů. Jako u všech předešlých žánrů se nejčastěji vyskytuje sloveso *would* ve významu 5.2.1. (39%), zároveň je ale jeho počet nižší, než v jiných zkoumaných žánrech. Hojně se také v mluveném jazyce, kterým se mluví ve volném čase vyskytuje význam 5.3. (22%), který

označuje opakovaný děj v minulosti nebo který se užívá při popisu po sobě jdoucích aktivit. Právě popis po sobě jdoucích aktivit se často vyskytuje ve vyprávění, které je součástí volnočasového jazyka. Poměrně velký výskyt tohoto významu slovesa *would* je tedy předvídatelný.

10% užitých významů tvoří kategorie 5.1.1., která označuje posunuté *will* s odkazem na budoucnost. Toto užití je taktéž běžné při vypravovacích postupech.

Nejméně užívané jsou opět kategorie 5.1.2.b. (0%), 5.1.2.c (2%)., 5.1.2.e (0%) a 5.2.5 (1%).

Ve volnočasovém jazyce se opět objevily případy čisté hypotézy, které by se podle Leeche měly nacházet pouze v psaném textu. Takových případů se zde nacházelo 5 (5%).

Objevily se 2 slovesa *would*, jejichž význam se zdá být jako obtížně zařaditelný. Tyto významy jsou dále probírány v kategorii 11.

9.3. Shrnutí mluveného jazyka

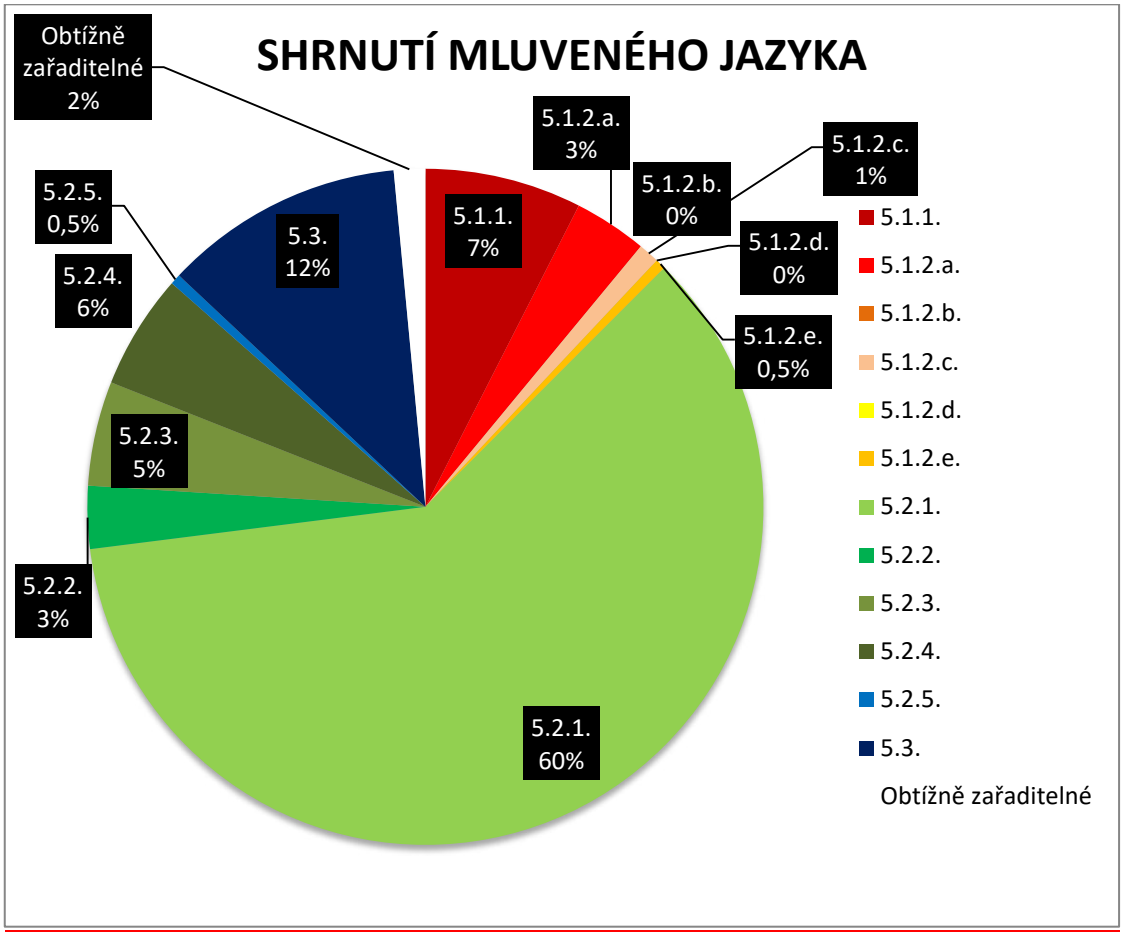

Více než polovinu významů v mluveném jazyce tvoří 5.2.1. (60%) . Další významný podíl má význam 5.3. (12%) a 5.1.1. (7%). Ani jednou se naopak ve zkoumaných větách neobjevil význam 5.1.2.b. a 5.1.2.d., význam 5.1.2.c. se objevil pouze dvakrát (1%), význam 5.1.2.e. jednou a význam 5.2.5. také jednou.

Jako obtížně zařaditelné jsme určili pouze 3 významy slovesa *would,* což je v porovnání s psaným jazykem velmi malý počet. Z toho vyplývá, že mluvený nepřipravený jazyk je jednodušší a lépe srozumitelný, jelikož se zde nevyskytují dlouhé větné konstrukce.

Stejně jako u psaného jazyka, dopadly i u mluveného jazyka výsledky poměrně dle očekávání. Opět byl výskyt významu 5.2.1. vyšší než polovina. Často se užíval význam 5.3. (12%), ať už při popisu opakovaného děje, či při popisu typického chování v minulosti.

10. Celkové výsledky

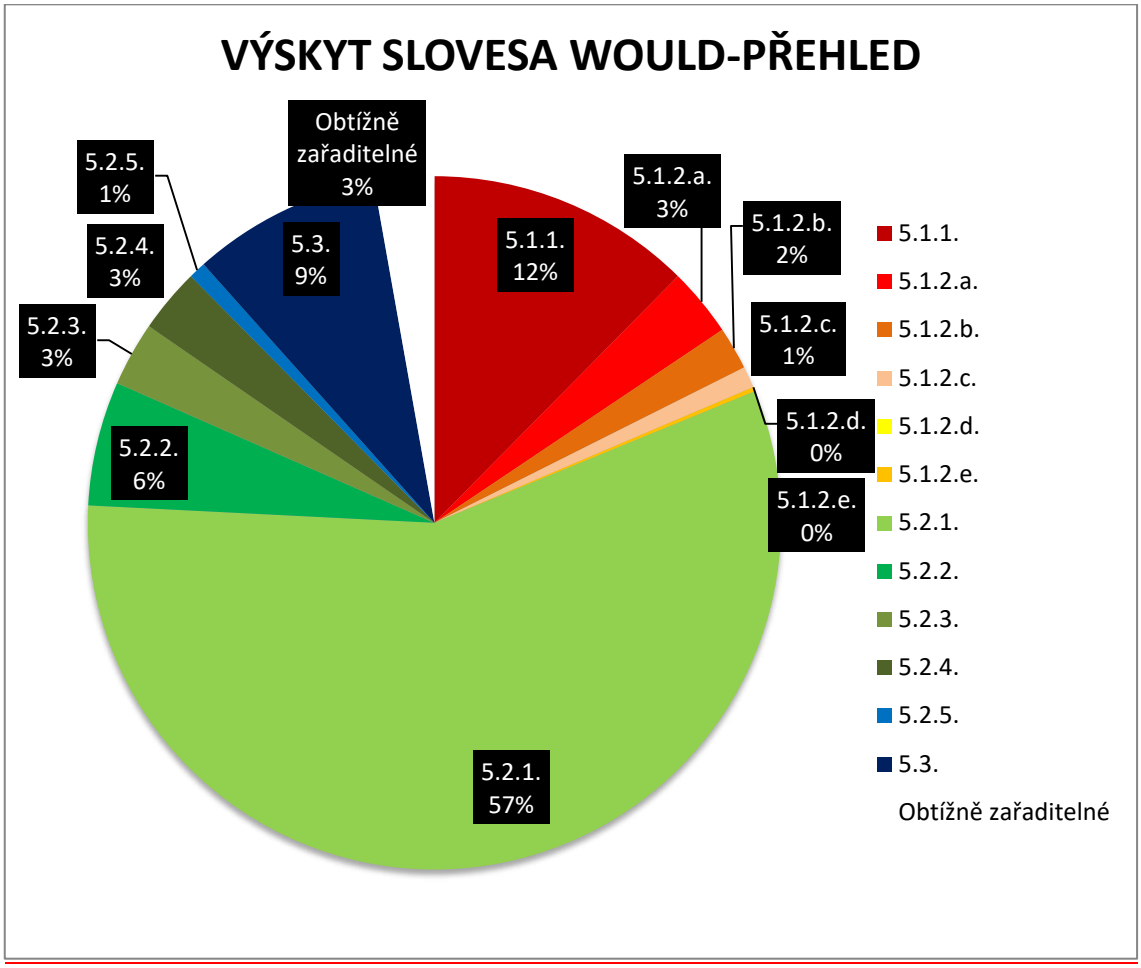

Z výzkumu jasně vyplývá, že největší podíl významu slovesa *would* tvoří 5.2.1. (57%). Častěji se tento význam nacházel v mluveném jazyce, než v psaném, nicméně nejde o velký rozdíl, u obou kategorií se výsledek pohyboval mezi 50 % a 60%.

Druhým nejčastějším významem *would* je 5.1.1. (12%), který byl skoro jednou tak často užívaný v psaném jazyce, než v mluveném. Třetím nejhojněji se vyskytujícím významem byl význam 5.3.(9%), který se v mluveném jazyce objevil vícekrát. Poměrně častým byl také význam 5.2.2. (6%).

S výjimkou 5.1.2.d. se všechny významy se ve výzkumu objevily, některé jsou však natolik vzácné, že ve zkoumaných 500 větách se objevily pouze jednou-5.1.2.e. Význam 5.1.2.c. se objevil pouze pětkrát (1%) a 5.2.5. čtyřikrát.

Význam 5.1.2.b. se objevil pouze v psaném textu (2%) a význam 5.2.2 (6%) se objevil sice v obou kategoriích, výrazně vyšší byl však jeho výskyt v psaném jazyce.

11. Obtížně zařaditelné významy slovesa *would*

Ve zkoumaných 500 větách se objevilo 14 významů, které nebylo možné určit a zařadit. Každý problematický význam bude proto níže uveden v kontextu věty a bude vysvětleno, proč bylo jeho zařazení obtížné.

11.1. Akademická próza

A04 282 - *He judged that it would be difficult to persuade readers of the artistry of Klee's art, which appeared similar to children's drawings, so he stressed the work's imaginative content.*

-Ve větě není zřejmé, zda je sloveso *would* náhradou za sloveso *will*, které se muselo vzhledem k časové souslednosti posunout na jeho minulý tvar *would,* nebo zda je sloveso *would* užito v hypotetickém podmiňovacím významu. Je možné, že *would* nese význam jak 5.1.1., tak 5.2.1. Pravděpodobnější je však význam 5.1.1., čili posunutá predikce, kdy je nahrazeno budoucí sloveso *will* ve významu českého *zřejmě*. Při transformaci věty do přítomného času by bylo také možné užití *would,* jednalo by se však o děj prezentovaný jako méně pravděpodobný.

11.2. Žurnalistika

A1E 17 *We would eventually like to do it along with the management, within the philosophy we will impose.'*

A1E 440 *AMP would like 5 per cent of the life insurance market in Britain, which experts feel can only be achieved through acquisition.*

-V obou větách je užito sloveso *would* pro vyjádření zdvořilosti. Slovní spojení *I would like* je náhradou za přímé *I want.* Aspekt zdvořilosti je v teoretické části zahrnut jak ve významu 5.2.1., kdy se jedná o vyjádření skromnosti a tím pádem je naplněna potřeba zdvořilosti *(I would like to say that ...),* tak ve významu 5.2.4., kdy se *would*

užívá ve zdvořilých žádostech *(I would like a piece of cake.)*. Uvedená věta se zdá být těžko zařaditelná do jednoho z uvedených významů. Opět se zde projevuje lidská potřeba všechno jednoznačně zařadit, ačkoliv jazykové kategorie nemají přesně vymezené hranice.

A1E 459 *Industry observers fear that this would be another nail in the coffin of the independent record industry.*

-Opět není zřejmé, zda by přetransformovaná věta zněla *This will be another nail in the coffin*. nebo *This would be another nail in the coffin (if it happened),* proto význam slovesa *would* osciluje mezi 5.1.1. a 5.2.1. Slovesa *bát se* stejně jako *myslet* nebo *usuzovat* užité ve větě však naznačuje hypotetický význam věty a mají v sobě zakomponován význam úsudku, předpovědi nebo odhadu, proto se přikláníme k 5.2.1.

A1F 9 *Relatively few influential activists would now quarrel with the recognition that markets are an effective way of generating wealth and indicating consumer preferences*.

-Možné významy jsou buď 5.2.1. nebo 5.2.3., přičemž 5.2.3. (vyjádření odhadu) je pravděpodobnější. Zcela jistě je ovšem rozlišit nelze, vzhledem k faktu, že by nebylo těžké vložit podmínkovou *if-větu* a význam slovesa by se poté změnil na 5.2.1.

A1G 144 *Afghan and diplomatic sources said that the Soviets would provide 2,000 more trucks and fuel tankers, but General Hakim admitted that the real problem will be fuel, which is already in short supply in Kabul.*

A1G 400 *Some of the refugees originally refused to touch East German territory again, but were reassured when two of the West German diplomats said they would accompany the train, to ensure that the rules were followed.*

-Obě výše uvedené věty obsahují sloveso *would*, které svým významem osciluje mezi vyjádřením záměru a vyjádřením ochoty a slibu (5.1.2.b., 5.1.2.c.). Opět jsou tyto dva významy velice podobné a částečně se překrývají.

11.3. Beletrie

FSE 435 His sword was extended in two-handed guard and suddenly Rostov knew that he would never admit that he had been beaten.

GV2 2530 Why wouldn't anybody find a switch?

-V tomto případě se jedná o významy slovesa *would*, které byly posunuté ze slovesa *will*. Není však zřejmé, zda se jedná o budoucí předpověď 5.1.1. nebo o modální sloveso *will* ve významu záměru 5.1.2.b. V obou příkladech je nejspíše silněji vyjádřen význam budoucí předpovědi 5.1.1., užití významu 5.1.2.b. však taktéž není vyloučeno. Není vyloučen ani význam 5.1.2.c., který vyjadřuje (ne)ochotu a je úzce spaj s významem 5.1.2.b, zvláště pak ve druhém případě je aspekt (ne)ochoty zřejmý.

JXV 2866 His hand curled around the back of her neck, slipping under the heavy weight of her hair, and she shuddered violently, her whole body so tense that she felt she would shatter into a thousand tiny pieces.

-Opět není zřejmé, zda se jedná o budoucí předpověď 5.1.1. nebo zda se jedná o podmínkovou větu s potlačenou *if-větou* 5.2.1.

HTY 729 'The people would rise up,' Mann said excitedly.

- Autor nejspíše zamýšlel užít hypotetický význam slovesa *would* v podmínkových větách s potlačenou *if-větou* 5.2.1. , není však vyloučeno ani vyjádření odhadu 5.2.3.

11.4. Informativní jazyk

JNE 515 ...er ready to enter the flat, he wouldn't have been paying attention to what I was doing.

-Zde není příliš jasná případná transformace věty. Jedná se buď o přítomnou předpověď (5.1.2.a.), nebo o typické chování v minulosti (5.3.)

11.5. Volnočasový jazyk

G62 96 Oh they were they were er crisscrosses and er [pause] and r-- and some of them would be rounded

-Ze samostatné věty nelze určit, o který význam se jedná. Z širšího kontextu však vyplývá, že se jedná buď o přítomnou předpověď 5.1.2.a nebo o vyjádření odhadu 5.2.3. Hranice mezi těmito významy je v tomto případě rozostřená a významy se prolínají.

K6N 1117 Would there be anybody singing at all or

- V této větě stojí význam slovesa *would* na začátku tázací věty, proto by se mohlo jednat o zdvořilou žádost/otázku 5.2.4. Ze širšího kontextu ale také vyplývá, že se jedná o vyprávění děje v minulosti a je popisováno typické chování, proto je druhým a pravděpodobnějším významem vyjádření opakovaného děje v minulosti (5.3).

12. Prolínání kategorií

Z celé bakalářské práce jasně vyplývá, že je velice obtížné rozlišit různé významy slovesa *would* do určitých gramatických kategorií. Důvodem je fakt, jak již bylo řečeno, že jazyk je živý organizmus, který se neustále mění a který je *de facto* rozlišný s každým uživatelem daného jazyka. Člověk má ale neustálou snahu o nejrůznější zařazování věcí do kategorií, o „škatulkování" skutečností, protože je to poté pro něj snáze uchopitelné a lépe srozumitelné. Všechny relevantní zdroje a gramatiky prezentují různé významy *would*, možno pod různými názvy, jelikož je takto složité téma později snadněji vyučováno a lépe chápáno.

Důvodem obtížné rozlišitelnosti jednotlivých významů a jejich překrývání je to, že realita není ostře odlišena do separátních kategorií, ale spíše tvoří kontinuum, v němž lze nalézt jisté prototypické případy kategorií, ale hranice mezi nimi zůstávají nejednoznačné. Tuto povahu skutečnosti odráží i přirozený jazyk, který z praktických důvodů musí být zjednodušením – v opačném případě by byla jazyková komunikace

neúnosně neekonomická.

V případě modálních sloves je rozlišení ztíženo blízkostí jednotlivých významů; lze např. usuzovat, že např. lokalizace nějakého děje v budoucnosti automaticky vylučuje faktičnost tohoto děje, ale přisuzuje mu pouze jistý stupeň pravděpodobnosti. Podobným způsobem ovlivňují pravděpodobnost děje kategorie jako slib, ochota či dispozice k ději; děj obvyklý je zároveň pravděpodobnější než děj ojedinělý (a to i v minulosti), atd. Podrobné zkoumání souvislostí mezi jednotlivými významy by ovšem výrazně přesáhlo rámec lingvistické práce a posunulo by se směrem k logice či filozofii.

Závěr

Tato bakalářská práce se zabývala početnými významy modálního slovesa *would* a jejich užitím v praxi. Cílem bakalářské práce bylo přiblížit často obtížně uchopitelné sloveso *would* nerodilým mluvčím anglického jazyka a zároveň by práce měla sloužit jako pomocník při osvojování angličtiny jako cizího jazyka.

K naplnění cíle byl v teoretické části vyhotoven co možná nejúplnější seznam různých významů slovesa *would*. Bylo definováno modální *would*, které je primárně minulým tvarem budoucího i modálního slovesa *will* a tudíž je nositelem stejných významů v povinném časovém posunu. K časovému posunu dochází nejen při užívání nepřímé řeči, která je v teoretické části taktéž definována, ale i v ostatních případech, kdy je nutné užít gramatických prostředků pro vyjádření časové následnosti. K těmto významům patří například vyjádření budoucí a přítomné předpovědi, vyjádření záměru a ochoty, atd. Dále bylo definováno slovesa *would* v hypotetickém významu, který se kromě v podmínkových větách vyskytuje také ve větách zdvořilých, v idiomatických spojení jako *would rather* a je taktéž prostředkem pro vyjádření odhadu. V neposlední řadě byla popsána funkce slovesa *would* v opakovaném minulém ději a byl popsán rozdíl mezi užívanými slovesy *used to* a *would*.

V praktické části byla provedena analýza frekvence výskytu jednotlivých významů slovesa *would* v běžném užíváni anglického jazyka anglofonními mluvčími. K tomuto účelu byl použit online Britský národní korpus (*British National Corpus-BNC*), ze kterého bylo vybráno 500 vět napříč žánry. Zkoumány byly obě užívané formy jazyka-jazyk psaný i mluvený. Každá jednotlivá věta byla zkoumána a bylo určeno, který význam slovesa se ve větě vyskytuje. Výsledky byly následně graficky zobrazeny a slovně popsány. Z výzkumu vyplynulo, že nejčastěji užívaným významem *would* je hypotetické užití slovesa nejen v podmínkových větách, ale také v hypotetických větách s potlačenou *if-větou* a ve větách, kdy se sloveso do věty přidává ze zdvořilostních důvodů. Tento význam byl v praktické části označen jako 5.2.1. a je víceméně shodný s českým podmiňovacím způsobem. Hojný výskyt právě tohoto významu se zdá být příčinou častého zjednodušování slovesa *would* na anglický ekvivalent podmiňovacího způsobu a to nejen při výuce angličtiny jako cizího jazyka.

Zdá se, že takovýto postup objasnění *would* je obhajitelný pro mírně pokročilé uživatele angličtiny, je však nemístné se i při dalším studiu AJ držet takto nepřesné definice slovesa *would,* jelikož tento význam se dle provedeného výzkumu vyskytuje v běžné angličtině zhruba v polovině vět s užitím slovesa *would*. Druhou polovinu tvoří významy jiné, které je vhodné si při pozdějším studiu angličtiny taktéž osvojit. K takovým významům patří *would* jakožto nahrazení za *will,* či *would* užívané v minulosti při opakovaném ději. Z výzkumu taktéž vyplývá, že některé významy *would* jsou natolik vzácně užívané, že se ve zkoumaných 500 větách objevily pouze několikrát, nebo vůbec. I přesto by však měly být známé každému pokročilému uživateli anglického jazyka.

Tato bakalářská práce zároveň odhalila další problematické oblasti, které by bylo taktéž vhodné prostudovat, ale které bohužel přesahují zadání této BP. Jedná se například o rozdíl mezi užitím přítomného a minulého infinitivu po slovese *would.*

Conclusion

This B.A. thesis deals with different meanings of the modal verb *would* and their use. The aim of this thesis is to create a realistic description of the modal verb *would*, which is often very difficult to understand for non native speakers of the English language. At the same time the thesis should serve as a guide for those learning English as second language.

In order to fulfil the aim, a list of meanings of *would* was made in the theoretical part. The modal auxiliary *would* is primarily treated as the past form of the modal and future *will* and therefore it has the same meanings in obligatory back-shifting. Back-shifting is not restricted to indirect speech, which is also defined in the theoretical part, but also occurs in other cases where grammar is used in order to express time posteriority. These other meanings include, for example, expressing of future and present prediction, expressing of intention and willingness, etc. The verb *would* in hypothetical meaning was defined subsequently, which appears, besides conditional sentences, in polite requests, in idioms such as *would rather*, and also expresses a guess. Last but not least, the function of *would* in repeated past actions and the differences between *used to* and

would were described.

In the practical part, there is a frequency analysis of occurrence of each meaning of the modal verb *would* in authentic language samples. For this purpose, we used the British National Corpus (BNC) available online and selected 500 sentences across genres. Forms of both spoken and written were examined. Each individual sentence was examined and the respective meaning of *would* was specified. The results were subsequently graphically displayed and verbally described. The research showed that the most frequent meaning of *would* is the hypothetical use of the verb not only in conditional sentences but also in sentences with repressed *if-clause* and in sentences, where *would* is used to express politeness. This meaning is treated in the theoretical part marked as 5.2.1. and is more or less identical with the Czech *conditional* in the sense of *podmiňovací způsob*. The numerous occurrences of this specific meaning are probably the reason why the meanings of *would* are often reduced to the English equivalent of *podmiňovací způsob*, and not only while learning English as foreign language.

It appears that this simplification of the modal verb *would* is defensible for intermediate users of English, it is inappropriate to stick to this imprecise definition of *would* in more advanced stages of learning English, because this meaning, according to the research appears approximately in half of the English sentences explored. The other half includes other meanings, which should be mastered by advanced students as well. To these meanings we assign *would* as replacement of *will* or *would* used to express repetitive actions in past. The research also shows that some meanings of modal verb *would* are so rarely used that they occurred just a few times or did not occur at all in the 500 sentences we examined. Nevertheless, every advanced learner of English should know even the rare meanings of *would*.

This B.A. thesis also uncovered other problematic areas suitable for further examination, but they unfortunately exceed the scope of the present thesis. It is, for example, the difference between the use of present and past infinitive complementing the verb *would*.

Bibliografie

Biber, D., and S. Johansson, G. Leech, S. Conrad, E. Finegan (1999). *Longman Grammar of Spoken and Written English*. Harlow: Longman.

Dušková, L. (1988) *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. Praha: Academia.

http://www.mluvniceanglictiny.cz/

Huddleston, R., Pullum, G. K. et al. (2002) *The Cambridge Grammar of the English Language.* Cambridge: Cambridge University Press.

Quirk, R., et al. (1985) *A Comprehensive Grammar of the English Language*. London: Longman.

Leech, G. (2004) *Meaning and the English Verb*. Harlow: Pearson Education.

Palmer, F.R. (1988) *The English Verb* (Second edition). Abingdon: Routledge.

Swan, M. (2017) *Practical English usage*. (Fourth edition). Oxford: Oxford University Press.

Zsiga, E. C., D. Lardiere, R. Kramer, et al., Fasold, R. W. a J. Connor-Linton, ed. (2014) *An introduction to language and linguistics.*(Second edition). Cambridge: Cambridge University Press.

http://bncweb.lancs.ac.uk/bncwebSignup/user/login.php
https://www.helpforenglish.cz/
https://Theenglishcornerblog.wordpress.com